

info

1 (13) / 2007

FESTIVAL DE CANNES

OFFICIAL SELECTION

UN CERTAIN REGARD

Kadri Kõusaare «Magnus»

60. Cannes'i rahvusvahelise
filmifestivali programmis
Un Certain Regard

Vaata lisaks: www.magnusfilm.com

Sisukord

➔ EFS info

- 3 Eesti Filmi Sihtasutus 10!
- 4 Kindlasti mitte täielik vaade teiselt korruselt

➔ Põhidokumendid

- 6 Eesti Filmi Sihtasutuse tegevuseesmärgid aastaks 2007
- 9 Eesti Filmi Sihtasutuse toetuste eraldamise piirmäärad 2007
- 10 Toetuste taotlemise voorud 2007
- 10 Festivalid, millel osalemine võimaldab tootmisettevõttel taotleda tulemustoetust 2007. aasta eest

➔ Toetused 2007

- 11 Sõlmitud toetuslepingud 01.01.-31.03.07
- 12 Eraldatud toetustest 2007
- 13 Vastutulek vaatajale
- 14 Eesti Filmi Sihtasutuse toetatud filmide esilinastused 2007

➔ Kultuuriekspord

- 16 Tundub, et läheb aina paremaks
- 18 Rahvusvaheliste filmifestivalide tähtaegu

➔ Arve ja fakte

- 20 Kinolevi top 10.01.-31.03.07
- 20 Eesti filmide vaatajad 01.01.-15.04.07
- 21 Eesti filmid Eesti telekanalites 01.01.-31.03.07

➔ EFSi tegevus 2006

- 22 EFSi 2006.aasta tegevusaruanne

➔ MEDIA

- 25 Avatud taotlusvoorud
- 25 MEDIA Deski stipendiumifond
- 25 MEDIA toetused Eestile

➔ Filmiüritusi

- 26 Eesti film 100. Volüüm 5
- 28 Mitmekesisuse toetuseks
- 29 Nukufilm 50 juubeliaasta üritused
- 31 Stsenaristika klubi

➔ Teated

- 32 Kultuuriministeeriumi kinotoetused
- 32 Dokumentaalfilmid internetti

➔ Eesti Filmi Sihtasutuse kontaktandmed

Üldtelefon: 627 60 60 • Faks: 627 60 61 • E-post: film@efsa.ee • Postiaadress: Vana-Viru 3, Tallinn 10111
Taotluste vastuvõtt E-N 10.00-16.00

Marge Liiske tegevjuht: 627 60 60 marge@efsa.ee • Karlo Funk peapeakspert: 627 60 64, karlo@efsa.ee
Anu Krabo sekretär, projektijuht: 627 60 60, anu.krabo@efsa.ee • Raimo Jöerand, filmiekspert: 627 60 00, raimo@efsa.ee
Kristina Märtin tootmisassistent: 627 60 69, kristina@efsa.ee • Milla Raaper pearaamatupidaja: 627 60 66, milla@efsa.ee
Lili Pilt välissuhete juht: 627 60 68, lili@efsa.ee • Eda Koppel infojuht: 627 60 63, eda@efsa.ee
Anu Ernits, MEDIA Desk juhataja: 627 60 65, anu@efsa.ee, mediadesk@efsa.ee

Margit Vremmert, Tallinnfilmi juhataja: 6442810, margit@efsa.ee
Katrin Rajasaare, kino "Sõprus" levijuht: 627 6067, katrin@efsa.ee

Eesti Filmi Sihtasutus 10!

2007. aastal võib tähistada EFSi kümendat aastapäeva: 8. mail 1997 allkirjastasid toonane peaminister Mart Siimann ja riigisekretär Uno Veering vabariigi Valitsuse korralduse Eesti Filmi Sihtasutuse asutamise kohta. 25. juunil kinnitas vabariigi kultuuriminister Jaak Allik Sihtasutuse asutamises sihtasutuse põhikirja, nõukogu ja juhataja.

Kümme aastat ei ole pikk aeg, seda perioodi mäletavad paljud ilma ajaloodokumentidesse sukeldumatagi. Ent tähtpäevad annavad alati hea võimaluste väikeseks tagasivaateks ja analüüsiks.

Avaliku fondi eesmärgid?

Kümne aasta jooksul on EFSist kujunenud skandinaavia filmirahastusmudelil põhinev avalikke vahendeid jagav fond, mille eesmärgiks on rahvusliku filmikultuuri ja -tööstuse arengu soodustamine.

Ehk ongi võib-olla õige aeg uuesti mõtiskleda, mis ikkagi on avaliku fondi filmimaastikku "sekumise" peamised eesmärgid ning kas neid peaks kiiresti muutavas filmikultuurikeskkonnas uuesti defineerima. See ei ole mitte ainult meie debatt, lahendusi otsib kogu Euroopa film.

Püüdes identiftseerida filmi sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist tähendust nii inimeste kui ühiskonna jaoks, jõuab Harvardis asuva Kennedy School of Government professor Mark Moore järeldusele, et kui erafirmade eesmärgiks on tuua kasumit oma omanikele, siis avalikku raha haldavate organisatsioonide lõppeesmärk ei ole teps mitte nii selge. Lõppsihile kõige lähemal on eesmärk luua "avalikke väärtusi" - mitte tarbijate või aktsionäride, vaid kodanike jaoks.

Siit jätkates võiks spekuloida müütilise kodanikuga, tema vajaduste ja huviga. Kodanik ja tarbija, kaks ise mõistet? Üks osa kodanikest suhtub filmi

kui pelgalt tarbija, nõudes peamiselt meelelahutust. Kuna kodumaine meelelahutusfilm kipub olema ikkagi mittekasumlik ettevõtmine, on EFSi väikese toe saanud sellisedki teosed. Lõppkokkuvõttes soodustab ju ka meelelahutuslik "toode" filmitööstuse arengut. Ideaalis leiavad taolised filmid muidugi rahastajaid erasektorist.

Teine osa kodanikest ootab (meelelahutuse kõrval) filmilt tänapäeva ühiskonna valupunktide ja probleemide lahkamist, enese harimist, rahvusliku identiteedi peegeldust. Samuti läheb kodanikule korra rahva ajalugu, tema saatus erinevatel ajalooetappidel. See ongi ilmselt see "filmide peavool", millele eraldatavad toetused peaks moodustama avaliku fondi vahendite põhiraskuse.

Mida toetame

Me ei hakka kindlasti dikteerima seda, millist liiki filmid peaks tulema linale aastal 2008, 2009, 2010 jne. Film on teadupärast võimas vahend viimaks kodanikuni sõnumit, mida ühiskonna aktiivsem, tundlikum liige – siinkohal filmilooja – edastada tahab. Filmilooja ja produtsendi kaastöös selgub, milline teema täna ühiskonda kõnetab ja avaliku raha eest euroopa kodanikule lisaväärtusi pakub. Sellel teemal peatub oma "manifestis" pikemalt EFSi peaekspert Karlo Funk.

Filmikultuur hõlmab lisaks filmitootmisele endas aga veelgi laiemaid aspekte: filmilevi, -haridus, -ajalugu, -kriitika, -festivalid, -üritused, jne. jne. Jõudumööda ja vastavalt eelarvele tahame toetada nendelgi aladel toimuvat.

13. juunil toimub Maarjamäel tulevase Filmimuuseumi asupaigas lisaks tavapärasele Eesti Filmi Suvepäevadele ka väike kollokvium eesti filmi ja filmirahastuse arengust aastatel 1997-2007 koos ettevaaatega tulevikku. Olete oodatud! Täpsem kava lähiajal.

Tegusat filmiaasta jätku!

Marge Liiske
EFSi tegevjuht

Kindlasti mitte täielik vaade teiselt korruselt

2007. aasta algus on mõnes mõttes taas nihutanud Eesti filmikeskkonna mõistmise alustalasid. Nagu astrofüüsikas, tuleb ka siin kohal murrangut otsida mikromaailmast. Seni on esilinastunud kolm üsna piiratud eelarvega mängufilmi, mis lisaks pressi soodsale vastuvõtule on leidnud ka publiku üllatava tähelepanu.

Andres Maimiku ja Rain Tolki “**Jan Uuspõld läheb Tartusse**” startis lühifilmina ning kasvas üle pikaks komöödiaks. Segadused žanriga, panustamine hinnatud näitlejale, pseudoudistega loodud teadlikkus ja osav kampania ei tule reklaaminduses piisavalt nime teinud tootjafirma puhul ilmselt üllatusena. Ent teine film, **Ilmar Raagi** “**Klass**” kinnitas, et kui kompromissitu idee ja turunduskampania suudavad publikut kõnetada, siis suudab seda ka reklaamitav film. Ükskõik kas tegemist on kohalikes oludes kuluka teose või madala-eelarvelise luureoperatsiooni vormi võtnud filmiga, siinset ühiskonda puudutav aus idee äratav tähelepanu.

Isetekkeline peavool

Eelneva valguses võiks tekkida kahtlus, kas peavoolu film on üldse enam peavool, kui mitte kolmas hetkel Eesti 2007. aasta kino TOP 10sse kuuluv film, **Maureen Castle'i** ja **James Tusty** dokumentaalfilm “**Laulev revolutsioon**” ei kinnitaks usku nn kvaliteetfilmi. Konventsionaalselt, ent rahuliku veenvusega täide viidud ülevaade on ajalooline kultuuridokument, mida poleks ilmselt võimalik luua kohaliku pilgu läbi vaadates. Iseseisvusaja kinodes (ja neid meenutavates hoonetes) vaadatuima dokfilmi vaatajanumbrid on seda hämmastavamad, et levitamisel välditi kobarkino. **Marko Raati** “**Nuga**” leidis samuti koha väljaspool konventsionaalset mudelit, Rüütelkonna hoones, viies lõpule sõltuma-

📌 “Jan Uuspõld läheb Tartusse”

tu filmi eksperimendi, mida ilmselt ükski tootja ega režissöör enam teist korda sooritada ei sooviks.

Nende arvude valguses võib öelda, et kõik on võimalik – iseasi, millise pingutuse hinnaga. Kas filmitegijad pole viimaks ära teeninud, et nädalate kaupa ei pea võtetel tegema 14-tunniseid tööpäevi ning et valmis filmid antakse levitajatele, kes viivad need välja kujunenud kinovõrku?

Eestis on domineerinud kultuuriline filmitegemine ja autorikeskne mõttevabadus. Teistsuguselt lähtekohalt ei saagi film tekkida. Ent kui selle vastandiks peetakse endiselt küünilist kommertsfilmi, siis selline arusaam ei pea enam ammu paika. Igast Euroopa riigist leiab näiteid, kuidas edu saadab intelligentselt ellu viidud tõsisema sõnumiga filme. Et Eesti on

➔ Marko Raadi "Nuga" tegi kinoks
Rüütelkonna hoone Toompeal.

käebusturg ja vaatajaid siia massiliselt juurde ei teki, on aastakümnete perspektiivis jätkusuutlik tee kaht kujuteldavat äärmust tasakaalustada. Mida rohkem suudavad filmiprojektid leida raha harjumuspärase tandemi EFS-Kultuurkapital tagant, kõrvalt ja eest, seda tõenäolisemalt leiavad nad laiema levi. EFS ülesanne on siiski filmiprojekte toetada, mitte kätel kanda – ning samas leidub kindlasti edaspidigi ka teist tüüpi teoseid.

Variatsioonid eelarvetele

Kui koalitsioonilepingusse jõudnud punkt Eesti Filmi Sihtasutuse filmitootmiseelarve kahekordistamisest peaks tõeks saama, tõuseb ühe esimese asjana tootmistoetuse ülempiir. Ent rahastamise kasvul on teine külg. Maksimumtoetust õigustavad filmid, millel on piisavalt kõrged eesmärgid ja tugevad eeldused nende täitmiseks. Võimalikeks mõõdupuudeks peaksid saama, nagu igal maal, kas tugev kaastootja ja rahvusvahelise müügiagendi seotus juba varases etapis või vaatajaskonna siht alates 15 000 – 20 000. Ka tulevikus luuakse ilmselt nn missiooniprojekte, mis tõukuvad rahvuskultuuri traditsioonidest.

Iga film peaks leidma endale sobiva tootmisvormi ja eelarve mahu. Mitmed hiljutised filmid näitavad, et võimalik on hoida tootmisväärtusi ka keskmise eelarvega. 35mm filmi pühadus hakkab tasapisi tuhmuma, sest kvaliteetne pilt ei ole enam ammu ainus, mida vaataja filmides hindab. Videoformaadi kasutamine annab uue mobiilsuse ja lühema reaktsioonaja.

Seda, mis on "hea", ütlevad publik, kriitika, festivalid ja rahvusvaheline vastuvõtt alles hulk aega

pärast filmi valmimist. Kõik, mille põhjal otsustatakse varem, on oletused, kogemus kombineerituna faktidega, väärtushinnangud ja lootused. Nagu Eesti filmi eesmärgiks ei pea olema vaatajanumbrid iga hinna eest, ei saa seda olla ka ainult puhas autorikeskne film. EFS soovib leida viisi, kuidas kaasata otsustamisse rohkem erinevate vaadetega inimesi filmitootmise aktiivsest keskkonnast. Ent see ei muuda fakti, et filmiprojektid konkureerivad omavahel ka tulevikus ja paradiisi maa peale ei saabu.

Kiirpilk tulevale

Aastal 2007 on eelarve piires võimalik veel toetada kaht pikka mängufilmi maksimumtoetuse lähedase summaga ja üht madala eelarvega filmi. Võimalik on vajadusel leida veel ühe keskmise eelarvega filmi toetus lükates ühe kõrge toetusega filmi finantseerimine osaliselt järgmise aastasse. Ent tulevikku lükatud kohustustel on piir ja kokkuvõttes kahjustab selline samm alles arenduses olevaid projekte. Hetkel on teada viis filmiprojekti, mis soovivad sisuliselt maksimumtoetusega käesoleval aastal tootmise minna.

Parim, mida saab väita, on tootmise olukorra kergenenemine tulevikus riikliku filmitoetuse eelarve kasvamise korral. Ent kindlasti kasvab samas juurde ka firmasid ja projekte. Kuidas muutuvasse keskkonda ka suhtuda - tootmine muutub mitmekülgsemaks, pakkudes rohkem võimalusi ja mudeleid kui varem ning samavõrd ka mitmekesisemaid ideid.

Karlo Funk
EFSi peaekspert

EFSi tegevuseesmärgid aastaks 2007

2007. aasta EFSi tegevussuunad on:

1. Filmitootmise ja filmiprojektide stabiilse rahastamissüsteemi arendamine;
2. EFSi ja Eesti filmi uue strateegia väljatöötamine ja esitlemine avalikkusele;
3. Koostöös Tallinnfilmiga väärtfilmilevi edendamine
4. EFSi internetilehe täiustamine: ingliskeelne versioon, andmebaas, filmitreilerite lisamine;
5. Eesti filmiprojektide ja filmialase täiendkoolituse edendamine MEDIA Plus programmi ja Eurimages'i raames;
6. Eesti filmide rahvusvahelise festivali- ja turulevi toetamine;
7. Eesti filme puudutava info kogumine, töötlemine ja vahendamine.
8. Programmi Eesti film Eesti kooli edendamine
9. Kogumiku Eesti Film 2000-2006 koostamine ja trükk
10. Mitmesugust

➔ 1. Filmitootmise ja filmiprojektide stabiilse rahastamissüsteemi arendamine

Vastutab: peaekspert, juhatus

2006. aastal esitati EFSile 260 toetustaotlust ning sõlmiti 167 toetuslepingut.

2007. aastaks ootame veidi suuremat töömahtu taotluste osas.

Mängufilm

Arendus, tootmine ja levi. Eelarve 24,9 mln krooni.

Tootmistoetuste eelarve on 21,1 miljonit

krooni. Planeerime anda tootmistoetust vähemalt kahele tootmismahukale uuele täispika mängufilmi projektile ja kolmele madala-eelarvelisele (koondleel-

arve kuni 5 miljonit krooni) mängufilmile, mille seas on ka telefilm.

Rakendub uus mudel telefilmide rahastamiseks koos ETV ja Kultuurkapitaliga. Rakendub uus, mitmes detailis varasemast erinev toetuste eraldamise eeskiri.

Arendustoetuste eelarve on 2,5 miljonit

krooni. Kavatsime anda 5–8 arendustoetust. Arendustoetuste puhul läheme üle dokumentaalfilmi valdkonnas edukalt rakendunud väärtuspunktide süsteemile.

Levitoetuste eelarve on 1,2 miljonit krooni.

Toetust on võimalik anda 5–7 filmi levitamiseks, lisaks 2–3 DVD levi tiraaži toetamiseks.

Stsenaariumitoetuste eelarve on 300 000

krooni. Võimalik on eraldada 6–8 toetust. Käivitame stsenaariumikirjutamise töötoa, mis tutvustab analüüsib filmilugusid ning tutvustab loo jutustamise ja stsenaariumi kirjutamise põhimõtteid.

Lühimängufilmide eelarve on 1 miljon krooni.

Planeerime eraldada 3–4 lühimängufilmi toetust. *Kuivõrd valdav osa eelarve kasvust läheb pikkade mängufilmide tootmistoetusteks, mille taotluste hulk on väga väike, ei saa ka kasv avaldada olulist mõju lepingute arvule.*

Animafilm. Eelarve 13,8 mln krooni.

Animafilmide eelarve kasvab võrreldes 2006. aastaga 25%. Jätkame kahe filmi finantseerimist ja planeerime eraldada 7–10 uue animafilmi tootmistoetust ning 3–6 arendustoetust.

Dokumentaalfilm. Eelarve 8,9 mln krooni.

Dokumentalistikaelarve kasv lubab tootmisse rohkem projekte, mis on algusest peale finantseeritud vastavalt reaalsetele vajadustele.

2007 jätkame „Eesti kroonika” mudeli väljatöötamist arvestusega, et esimesse pilootprojekti ei ole kaasatud teisi rahastajaid. Läheneda autorikesknele.

Lisaks „Eesti lugude” sarja filmidele esilinastub 20–22 dokumentaalfilmi, neist 10 on toetust saa-

nud varasematel aastatel. 2007 jätkatakse 9 projekti rahastamist. Planeerime sõlmida toetuslepingud 12–14 dokumentaalfilmi arendamiseks ja eraldada 10–12 uut tootmistoetust.

Koostöös ETV ja ministereeriumitega jätkame ajaloodokumentaalse sarja „Mälu“ rahastamise mudeli väljatöötamist.

Tulemustoetus. Eelarve 0,5 miljonit krooni.

2007. aasta tulemustoetuste maht jääb samale tasemele 2006. aastaga. Tulemustoetuste maksimisele töötab juhatus välja pearahal ja festivaliedul põhineva süsteemi.

Muud sihttoetused, varia. Eelarve 2 mln

krooni. Võrreldes 2006. aastaga on Varia eelarverida kasvanud. Varias ootame taotluste ja sõlmitud lepingute hulga kasvu. Festivalitoetused moodustavad 57% eelarvest. Lisaks toetame eelkõige professionaalide täiendkoolitust ja osalemist turgudel, õpinguid välisriikides ja kirjastamist.

➔ 2. EFSi ja Eesti filmi uue strateegia väljatöötamine ja esitlemine avalikkusele

Vastutab: tegevjuht, juhatus

EFS alustas uue filmistrateegia koostamist 2004. aastal, kaasates sellesse Taani Filmiinstituudi ja selle talendiprogrammi juhid ning Soome Filmi Sihtasutuse endise peapeaksperti. Valminud on alusdokumendid, mida saab kasutada edasises tööprotsessis. Strateegia koostamisel arvestatakse ka 2006. aasta lõpul algatatud ja konsultatsioonifirma Peacefulfish poolt läbi viidud Eesti filmitööstuse arengu strateegilist analüüsi, samuti on planeeritud koostöö Eesti erinevate filmitootmise, -levi, koolitus- ringhäälingu- jne. spetsialistidega. Uue strateegia, mis peaks hõlmama filmimaastiku arenguid perioodil 2008–2012, loodame avalikkuse ette tuua 2007. aasta viimases kvartalis.

EFSi kui kultuuriministreeiumi haldusalasse kuuluva organisatsiooni strateegiline arengukava (2007–2010) peaks aga valmima 2007. a II pooles.

➔ 3. Koostöös Tallinnfilmiga väärtfilmilevi edendamine väljaspool Tallinna

Vastutab: tegevjuht, Tallinnfilm

Tallinnfilm on end tänaseks väärtfilmilevitajana tõestanud. 2007. aastal on üheks eesmärgiks võimalikult mitmekesise väärtfilmiprogrammi käivitamine

Tartu Athena kinos, samuti programmi linastamine enamates maakohdades ning turundusalane tihedam koostöö. Sarnaselt Jõhvi Amadeuse kinoga on soov alustada filmide näitamist ka Pärnu Kontserdimajas.

➔ 4. EFSi internetilehe täiustamine: ingliskeelne versioon, andmebaas, filmitreilerite lisamine

Vastutab: infojuht, juhatus

2006. aastal avati EFSis uus, senisest enamate kasutusvõimalustega internetileht. 2007. aastal tuleb lehe funktsionaalsust täiendada ning selle kasutusmugavust suurendada, parandada info leidmise struktuuri. Samuti peab leht muutuma kohaks, kust välismaine filmihuviline leiab esmase jooksva info eesti filmi ja EFSi kohta. Seni toimib hästi eestikeelse filmiinfo uuendamine.

2007. aastal teises pooles plaanime üles seada uuemate eesti filmide reklaamtrelereid, vastavad võimalused vajalike serverite näol on välja pakku- nud Elion.

➔ 5. Eesti filmiprojektide ja filmialase täiendkoolituse edendamine MEDIA Plus programmi ja Eurimages'i raames

Vastutab: MEDIA Desk juht, tegevjuht

2007. aasta Eesti MEDIA Deski eesmärgid:

- Seoses uue programmi MEDIA 2007-2013 algusega anda välja kolm elektroonilist infolehte, üks paberandjal infoleht ning uue programmi aluseid tutvustavaid broshüüre;
- Teavitada eesti filmiprofessionaale uue programmi taotlusvoorudest ja edendada osavõttu nendest selliselt, et Eesti projektidele eraldataks toetusi 2007. aasta eelarvest vähemalt 4,2 miljoni krooni ulatuses;
- Toetada vähemalt 10 eesti filmiprofessionaali täiendkoolitust Euroopas kogusummas kuni 234 700 krooni (MEDIA Desk Eesti 2007. aasta stipendiumifondi suurus).
- Kirjastada sõnaraamat "Lühike filmi ja AV meedia sõnaraamat"; tõlkida ja toimetada ning veebikeskkonda üles panna MEDIA 2007. aasta koolituskataloog

Eurimages

Alates Eesti liitumisest Euroopa nõukogu koostööfondiga Eurimages on toetust saanud kaks filmiprojekti, kus Eesti oli peatootja (üks neist töösse ei

läinud) ning üks, kus Eesti oli vähemusosalusega kaastootja. 2007. aastal ei ole oodata ühegi suurema rahvusvahelise kaastootmisfilmi käikuminekut, mis ka Eurimages' toetusraha taotlelda võiks.

➔ 6. Eesti filmide rahvusvahelise festivali- ja turulevi toetamine

Vastutab: välissuhete juht, dokumentaalfilmide vastutav ekspert, juhatus

Filmiturud

EFS koordineerib Balti riikide osalemist Berliini ja Cannes'i rahvusvaheliste filmiturgude raames. 2006. aastal paranes Eesti filmide esindatus müügiagentide läbi (3/4-l mängufilmidest on oma müügiagent), 2007. aastal on turutöö eesmärgiks leida müügiagent kõikidele rahvusvahelise potentsiaaliga Eesti mängufilmidele. Jätkame koostööd Tallinnas toimuva Baltic Event'i projektituru organiseerimisel ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega filmiturgude kaasrahastuse osas (2007. aastal Cannes'i turu kaasrahastus).

Festivalid

2007. aasta üheks eesmärgiks on vähemalt ühe eesti filmi jõudmine Berliini festivali ning ühe filmi esilinastus A-kategooria filmifestivalil. See parandab eesti filmi nähtavust väljaspool ning tutvustab Eesti filmitööstust laiemalt.

"Nukufilm 50" raames on kavas mahukas rändprogramm algusega Saksamaal. Koostöös Eesti saatkonnaga Saksamaal hakkame planeerima 2008. aasta kevadeks suurt filmiprogrammi, samuti jätkame koostööd eesti filmi päevade ja festivalide korraldamiseks mujal.

Eesmärgiks on tugevam festivalitöö lühifilmidega.

Organisatsioonid

Rain Tolk osaleb Berliini festivalil EFP Shooting Stars programmis. Olles ühes filmis peaosas ning teise filmi produtsent ja rezhissöör üheaegselt, peaks tema osalus tooma suuremat tähelepanu koguni kahele Eesti filmile. Koos Baltic Filmsiga osaletakse filmiturgudel ja esitletakse Balti filmitoodangut festivalidel.

➔ 7. Eesti filmi puudutava info kogumine, töötlemine ja vahendamine

Vastutab: infojuht, sekretär-asjaajaja, tootmisassistent, juhatus

Trükised

- EFSi elektrooniline infoleht 3 x aastas (märtsis,

juunis ja novembris). Infoleht pdf faili kujul on kättesaadav ka EFSi kodulehelt

- Filmiraamat Estonian Films/Eesti film 2006-2007 kirjastamine Berliini filmifestivaliks veebruaris
- Baltic Films Fact Sheet 2006 (Balti riikide filmistatistika) ettevalmistus ja andmete kogumine
- Eesti dokumentaalfilmide ülevaateraamatu Estonian Documentaries 2006–2008 väljaandmine juunis Sunny Side of the Docs dokfilmituru jaoks
- Filmiraamatu Estonian Films/Eesti film 2007–2008 materjalide ettevalmistuse algab novembris, raamat antakse välja jaanuaris 2008
- Vajalike lisamaterjalide ja infovoldikute ettevalmistus Cannes'i filmifestivaliks mais

EFSi avatud infopäev 3 x aastas

Statistilise info kogumine ja edastamine rahvusvahelistele andmebaasidele (European Audiosual Observatory, Media Salles, Dodona Research jt)

EFS kaasrahastab ja aitab korraldada detsembris viiendat korda toimuvat rahvusvahelist üritust Baltic Event 2007, mis tutvustab rahvusvaheliselt viimasel aastal Baltimaades valminud mängufilme. Baltic Event'i raames toimuv projektiturg on muutunud üha menukamaks, kaastootmisturg on avatud Baltimaade, Ida-Euroopa, Skandinaavia ja Venemaa projektidele.

Osalemine Balti riikide stendil filmiturgudel Berliinis, Cannes'is ja La Rochelle'is.

➔ 8. Eesti film Eesti kooli

Vastutab: sekretär-projektijuht, tegevjuht

2006. aasta sügisel käivitus projekt "Eesti film Eesti kooli", mille raames hakkavad eesti üldhariduskoolid saada tasuta eesti filme. Projekti eesmärgiks on anda õpetajatele võimalus muuta oma ainekavad mitmekesisemaks ning rikastada ainetunde illustreeriva audiovisuaalse materjaliga. Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõlmiti vastav kokkulepe, mille alusel HTM tasub kõik projektiga seotud kulud. Leping kestab 2008. aasta lõpuni, projekti edukuse korral sõlmivad pooled uue lepingu.

2006. aastal edastati koolidesse kolm filmi DVD-del, 2007. aastal on plaanis tirazheerida kuus filmi, aastal 2008 üheksa jne. Eesmärgiks on pakkuda võimalikult mitmekesist ning erinevaid Eesti audiovisuaalautoreid tutvustavat programmi.

➔ 9. Kogumiku Eesti Film 2000-2006 koostamine ja trükk

Vastutab: infojuht, juhatus

EFS on regulaarselt välja andnud infomaterjale EFSi enda poolt toetatud filmidest. Puudu on mahukamast ning enam infovälju sisaldavast eesti- ja ingliskeelsest teatmeteosest perioodiks 2000-2006, kus oleks andmed kõigi Eestis toodetud filmide kohta. Viimane taoline teatmeteos koostati perioodi 1991-1999 kohta.

EFS plaanib antud teabe koguda ning töödelda aasta esimeses pooles ja trükki anda aasta teises pooles. 2007. aasta II pooles kantakse raamatu andmed EFSi kodulehe filmide elektroonilisse andmebaasi.

➔ 10. Mitmesugust

2007. aastal jätkab EFS osalemist programmi Eesti Film 100 elluviimises, toetades Eesti filmiparemiku restuareerimist ning filmiüritusi ja näitusi läbi aasta. Kuna 2006. aastal alustati filmimuuseumi rajamisega Ajaloomuuseumi juurde, osaleb EFS ka muuseumit ettevalmistavate tegevuste koordineerimises.

EFS jätkab regulaarseid kohtumisi Kinoliidu juhatausega, Kultuurkapitali AV-sihtkapitali ja Eesti Filmitootjate Liiduga.

2006. aastal peetud läbirääkimiste tulemusena on võimalik EFSi kolimine Kinoliidule kuuluvasse Kinomajja 2007. aasta lõpuks.

Kinnitanud
EFS nõukogu
10. jaanuaril 2007

EFSi 2007. aasta sihttoetuste piirmäärad

Vastavalt EFSi toetuste eraldamise eeskirjale saab EFS filmiprojekte toetada kuni 70% ulatuses kogu projekti maksumusest. Saadud stsenaariumitoetuse ja arendustoetuse summa arvestatakse tootmistoetuse maksimummäära sisse. Kehtestatud toetuste piirmäärad jäävad samaks, mis aastatel 2004-2006.

MÄNGUFILM – 24 850 000 KROONI

Täispikkade mängufilmide tootmistoetuste eelarve on **21 050 000 krooni**

Täispika mängufilmi tootmistoetuse piirmäär on **6 000 000 krooni**.

Madalaeelarvelise mängufilmi tootmistoetuse piirmäär on **3 500 000 krooni**.

Telemängufilmi tootmistoetuse piirmäär on **700 000 krooni**.

Järeltootmistoetuse piirmäär on **600 000 krooni**.

Täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetuste eelarve on **300 000 krooni**.

Täispika mängufilmi stsenaariumitoetuse piirmäär on **50 000 krooni**.

Täispikkade mängufilmide arendustoetuste eelarve on **2 500 000 krooni**.

Täispika mängufilmi arendustoetuse piirmäär on **500 000 krooni**.

Lühimängufilmi tootmistoetuste eelarve on **1 000 000 krooni**.

Lühimängufilmi tootmistoetuse piirmäär on **500 000 krooni**.

ANIMAFILM – 13 800 000 KROONI

Animafilmi tootmis- ja arendustoetustele piirmäära pole.

DOKUMENTAALFILM – 8 900 000 KROONI

Dokumentaalfilmi tootmistoetuse piirmäär on **600 000 krooni**.

Dokumentaalfilmi arendustoetuse piirmäära ei ole.

LEVITOETUSED – 1 200 000 KROONI

Piirmäära ei ole, toetused vastavalt projekti eelarvele.

VARIA - 2 000 000 KROONI

Piirmäära ei ole.

TULEMUSTOETUSED - 500 000 KROONI

Menutoetuse maksimumsumma on seotud arendustoetuse piirmääruga, 2007. aastal on see 500 000 krooni. Otsused tehakse hiljemalt veebruaris 2008.

Kinnitanud
Eesti Filmi Sihtasutuse nõukogu
10. jaanuaril 2007

Auhinnatoetuse festivalid

Festivalid, millel osalemine võimaldab filmitootmisettevõttel taotleda EFSilt tulemustoetust 2007. aasta tulemuste eest

Aljärgneva festivaliloetelu koostamisel on võetud arvesse Rahvusvahelise Filmiproductsentide Ühenduste Liidu (FIAPF, International Federation of Film Producers Associations, vt www.fiapf.org), Rahvusvahelise Animafilmi Ühenduse (ASIFA, Association International du Film d'Animation, vt www.asifa.net) ja Euroopa Dokumentalistikavõrgustiku (EDN, European Documentary Network; vt www.edn.dk) eelistusi. Tulemustoetuse (festivali- ja auhinnatoetuse) saajad otsustab EFS igal aastal vastavalt eelarvele ning filmiettevõtete saavutatud tulemustele. Otsuse langetamisel võetakse arvesse saadud tunnustuse kaalukust Eesti filminduse kontekstis ja festivaliosaluse tähtsust Eesti filmikultuuri ekspordi seisukohalt.

Täispikkade mängufilmide osalemine A-klassi festivalidel, lühi-, anima- või dokumentaalfilmide osalemine samade festivalide lühifilmide võistluskavas

- Berlinale, kaasa arvatud programmid Panorama, Kinderfilmfest, 14+ ja Forum.
- Cannes, kaasa arvatud programmid Quinzaine des Réalisateurs, Un Certain Regard, Semaine de la Critique
- Kairo, võistlusprogramm
- Karlovy Vary, kõik programmid
- Locarno, kõik programmid
- Mar Del Plata, kõik programmid
- Moskva, kõik programmid
- San Sebastian, kõik programmid
- Shanghai, kõik programmid
- Tokyo, kõik programmid
- Veneetsia, kõik programmid

Auhind või osalemine FIAPFi spetsialiseeritud festivalide võistluskavas

Chicago, Copenhagen, Cottbus, Frankfurt (lastefilmid), Gijon, Ljubljana, Lübeck, Mannheim-Heidelberg, Montreal, Rotterdam, Stockholm, Rooma, Thessaloniki, Torino, Troia, Varssav, Wiesbaden GoEast

Osalemine võistluskavata mängufilmifestivalidel

Edinburgh, Haugesund, London, Melbourne, München, Pusan, Sundance, Sydney, Toronto, Tribeca (New York), Viennale

Osalemine dokumentaal-, lühi- ja animafilmi festivalide võistluskavas

Anima Mundi, Annecy, Bilbao, Brisbane, Brüssel, Cinanima, Cinema du reel (Pariis), Clermont-Ferrand Dresden, Fantoche, Hamburg ISFF, Hiroshima, Holland Animation Film Festival, HotDocs (Kanada), I Castelli Animati, IDFA (Amsterdam), Krakow, Leipzig Nyon, Oberhausen, Ottawa, SICAF, Seoul, St Peterburg Message to Man, Stuttgart, Tampere, Zagreb, Yamagata.

**Kinnitanud
EFS nõukogu**

Toetuste taotlemise voorud 2007

I POOLAASTA

7. mai 2007 - täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetustaotlused

II POOLAASTA

10. september 2007 - dokumentaalfilmide arendus- ja tootmistoetustaotlused

24. september 2007 - 2007. aasta Eesti lugude ideekavandid/esildised koostöös ETV ja Kulkaga

8. oktoober 2007 - täispikkade mängufilmide arendustoetustaotlused

22. oktoober 2007 - lühimängufilmide tootmistoetustaotlused

5. november 2007 - täispikkade mängufilmide stsenaariumitoetustaotlused

Muude filmi- ja toetusliikide osas toetustaotluste esitamiseks tähtaegu seatud ei ole.

Eesti Filmi Sihtasutus võtab toetustaotlusi vastu esmaspäevast neljapäevani kl 10.00-16.00.

**Kinnitanud
Eesti Filmi Sihtasutuse nõukogu
10. jaanuaril 2007**

Sõlmitud toetuslepingud 1. jaanuar - 31.märts 2007

FIRMA VÕI ISIK	PROJEKTI NIMI	SUMMA
MÄNGUFILMI TOOTMITOETUSE LEPINGUD		
Exitfilm	Kuhu põgenevad hinged	2 560 000
Sügisball	Sügisball	3 374 182
Kuukulgur Film	Jan Uuspõld läheb Tartusse	300 000
	KOKKU	6 234 182
DOKUMENTAALFILMI TOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Eetriüksus	Vastutuulesaal	350 000
AD Oculos Film	Uus päev luuakse idakaares	300 000
Exitfilm	Mängija	230 000
F-Seitse	Briljantroheline maja, pumbakaev ja viimane laev	200 000
Eetriüksus	Baruto	400 000
Eetriüksus	Tervitusi Nõukogude Eestist!	400 000
Kuukulgur Film	Fritsud ja Blondiinid	121 750
Exitfilm	Aja meistrid	250 000
Rao Heidmetsa Filmistuudio	Jää kestma...	325 000
Kakskümmend neli	Kehastmine muusikas	350 000
Content Provider	Debora Vaarandi aeg	250 000
Film Tower Kuubis	Cubaton	300 000
Polarfilm	Kaleva lugu	300 000
	KOKKU	3 776 750
DOKUMENTAALFILMI ARENDUSTOETUSE LEPINGUD		
Allfilm	Surmaretk	100 000
Vesilind	Muskusveise tagasitulek	50 000
Baltic Film Production	Imelaps	100 000
Estinifilm	Tartu Ülikool 375	50 000
	KOKKU	300 000
EESTI LOOD		
Rühm Pluss Null	24/1 ehk alla 7-aastastele keelatud	60 000
Rühm Pluss Null	Apteeker	60 000
Rühm Pluss Null	Ihust ja hingest	60 000
Ikoon	Hingehoidja	60 000
Revolver Film	Kui seda metsa...	60 000
Revolver Film	Tallinn-Tartu	60 000
Allfilm	Maja	60 000
Kopli Kinokompanii	Nägijate maailmas	60 000
Estinifilm	Putukas ja Mõmmi	60 000
Luxfilm	Savikodu	60 000
Meediapartner	Teistmoodi tegelikkus	60 000
F-Seitse	Taneli lumehobused	60 000
	KOKKU	720 000

FIRMA VÕI ISIK	PROJEKTI NIMI	SUMMA
ANIMAFILMI TOOTMISTOETUSE LEPINGUD		
Eesti Joonisfilm	Must lagi	402 219
Eesti Joonisfilm	Metsapeatus	216 256
Eesti Joonisfilm	Elu ilma Gabriella Ferrita	4 303 846
	KOKKU	4 922 321
ANIMAFILMI ARENDUSTOETUSE LEPINGUD		
Nukufilm	Kaasasündinud kohustused	76 783
	KOKKU	76 783
LEVITOETUSE LEPINGUD		
Allfilm	Laulev revolutsioon	60 000
	KOKKU	60 000
SIHTTOETUSE (VARIA) LEPINGUD		
Kirjastus Pangloss	K. Davidjantsi osalemine Rotterdami filmifestivali töötoas	18 720
FIE Mare Raidma	Filmikostüümide säilitamine	15 000
Tallinnfilm	M. Vremmert, T. Rohusraar ja A. Koppel Berliini filmiturul	10 000
Exitfilm	A. Ahven, P. Urbla ja R. Sarnet Berliini filmiturul	10 000
Film Tower Kuubis	M. Öunapuu Berliini Filmiturul	6 000
Taska Production	K. Taska ja J. S. Gross Berliini filmiturul	10 000
Eesti Joonisfilm	K. Tamm, J. Pöldma ja H. Ernits Berliini filmiturul	8 000
FIE Kristjan-Jaak Nuudi	Osalemine Berliini filmiturul	4 000
Estinfilm	M. Sepping Berliini filmiturul	6 000
Allfilm	P. Tibbo Berliini filmiturul	6 000
Cinema Nouveau	A. Veeber Berliini filmiturul	2 500
Kuukulgur Film	K. Kissa Berliini filmiturul	5 000
MTÜ Eesti Kinoliit	Eesti Filmi Päevad 2007	40 000
Eesti Rahva Muuseum	4. Maailmafilmi festival	120 000
	KOKKU	261 220

Eraldatud toetustest

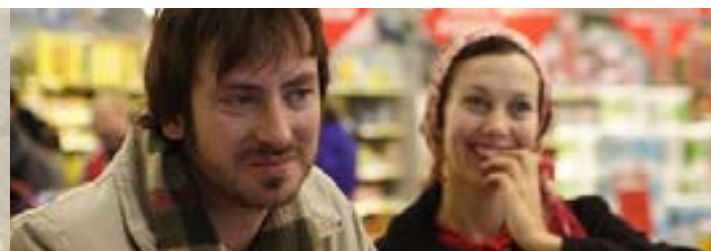
Tootmistoetustest on suurim läinud **Veiko Öunpuu** lavastatud mängufilmile **“Sügisball”** (Kuukulgur). Alates käesolevast aastast on võimalik pikka mängufilmi, mille eelarve ei ületa 5 miljonit krooni, rahastada ka pärast võtete algust. See ei tähenda EFSi jaoks kindlasti kohustust toetada mängufilme pärast nende valmimist, küll aga võimaldab paindlikumalt reageerida filmide puhul, mida rahastatakse näiteks olulisel määral erainitsiatiivist. Teise etapi tootmistoetus eraldati **Rainer Sarneti** lavastatud noortefilmile **“Kuhu põgenevad hinged”** (Exitfilm). Viimaste aastate ühele vaadatuimale filmile, **Rain Tolki** ja **Andres Maimiku** lavastatud **“Jan Uuspõld läheb**

Tartusse” (Kuukulgur) eraldati järeltootmistoetus ülekandeks 35mm filmile, mis andis parema lähtekoha levitamiseks. Ka tulevikus on võimalik toetada vähemalt ühe videole valminud mängufilmi viimist 35mm filmile, kui sellel on selge levipotentsiaal või pääs olulisele rahvusvahelisele filmifestivalile.

Animafilmis on tootmistoetused kõik valdavalt teise etapi toetused filmidele, mille finantseerimine on jäänud 2007. aastasse. **Priit Pärna** 30-minuti pikkune **“Elu ilma Gabriella Ferrita”** on neist üks mahukamaid.

Varia toetustest suurima on seni saanud **Tartu Maailmafilmi festivali**.

Karlo Funk
EFSi peaekspert

➔ “Kuhu põgenevad hinged” ja “Sügisball” võtted

➔ "Laulev revolutsioon" – üle 17 000 vaataja.

Vastutulek vaatajale

Kirjandust, kunsti ja muusikat kritiseerivad oma ala kriitikud ja ega tavainime-ne suurt midagi kaasa ütelda tahagi. Seevastu näib igaüks teadvat, missugune peab olema üks korralik film, õigemini küll – missugune ta olema ei peaks.

Kunite kunstide sekka on film ju sündinud eelkõige laadakunstina ja kogu tema edasise arenemise mootor on olnud võitlus sellest seisundist väljamurdmise nimel. Võitlus jätkub, ent tänaseks on rahvale tootmise tulusest kolossaalseks paisunud filmitööstus selline paratamatus, millele vastanduda riskivad vaid väga üksikud kangekaelsed. Ometi, senikaua kui on neid, kes ei mugandu, kes otsivad ise, kes ei arva, et filmide ülesanne oleks üks-

nes romaane illustreerida või tegelikkust kopeerida, niikaua areneb ka filmikunst ja selle tuules põhivoolu maitse.

Piirialad

Filme jaotatakse dokkideks ja mängufilmideks, ühtede alusmaterjal on elust püütud, teistel lavastatud. Aga võib ka teisiti olla. Mõte sellest, kust läheb dokfilmi ja mängufilmi piir, on läbi aegade filmitegijate meeli köitnud ja seepärast on ka see piir pidevalt muutuv. Ja nagu piirialade puhul tavaks, on sellelt viljakalt pinnalt võrsunud teosed tihti väärtuslikumad ja kõnekamad kui turvaliselt oma žanri piires valmis nikerdatud. Eks ole see küsimus piiri tõmbamisest ju tegelikult eelkõige tootjaid ja levitajaid puudutav – filmitegijal, kui ta on rohkem kunstnik kui käsitöeline, peaks olema ükskõik, millisesse slotti ta teos paigutub – kui ta vaid suudab peegeldada seda sisimat tunnetust, mida mõni

nimetab tõeks, mõni jumalaks, mõni valuks, mõni eluks. Siiski on filmitegemises tegija seotus võimaliku levikanaliga määravam kui mistahes teisel kunstialal ja filmi sünd on alati kompromiss loomise ja tootmise vahel.

Inimese piir

Ükskõik, kas tehakse mängu- või dokfilmi, esmajoones tegeldakse ikka inimesega. Need küsimused, mida kunst läbi aegade on esitanud, on aktuaalsed endistviisi: kes ma olen, mis ma tahan, ja kas see, mis mulle näib, on ikka päriselt nii. Ei ole vahet, kas film räägib muusikast või meediast, meie oma ühiskonnast või sub- või teistest kultuuridest, ajaloost, teadussaavutustest, loodusest, elust maal või kosmoses. Inimene ja tema piir(atus) on endiselt filmi subjekt ja objekt. Rõhutan, et räägin filmist kui kunstist, sest millegi vähemaga leppida poleks meil siin Eestis õige. Mitte eales ei loo me oma tulutoovat filmitööstust, ealeski ei hakka meie filmid maailma telekanalid täitma. Seevastu on aga üsna reaalne võimalus, et eesti filmid moodustavad väikese omanäolise kogumi, mis kõnetab maailma publikut sügavalt ja paneb neid tundma asju, millele nad üksnes oma kultuuri kaudu lähedale ei saa.

Selle nimel vaeva nähes tasuks kõigepealt üle saada alaväärsustundest, mis on kogu meie kultuuri iseloomustanud möödunud sajandi algusest peale. Soov olla nagu teised eurooplased, tahtmine teha samamoodi, mitte olla halvem - see on pannud pingutama formaalsete ideede nimel ja tootma tulemust, mis olemata ei liha ega kala paneb sageli õlgu kehitama. Küsimus ei ole ainult oskuste vähesuses, puudu on veendumusest, et nii ma teen, sest teisiti ei saa.

Toetus arengule

Eestis on nii EFSi kui Kultuurkapitali eesmärk toetada kultuuri, sealhulgas filmikunsti arengut. Areng ei tähenda paigaltammumist ega kopeerimist. Iga tehtav film ei pea meeldima paljudele, sest rahva meelelahutuse eest hoolitsevad tööstused. Iga toetatav film peab aga pakkuma midagi ainulaadset ja tegema seda moel, mis võiks olla mõistetav universaalselt.

Filmides dikteeris vanasti filmi pikkuse füüsiline filmirulli pikkus, filme tehti ka kümne- ja kahekümne minutisi. Ka maalikunstnik valib iga maali tarvis just nii suure lõuendi kui kui idee nõuab. Nüüd ei tunnista enam ükski telekanal pooltunnist lühemat dokki ja üleüldse oleks etem kui dokfilm oleks tunnine. Tunnine on aga pikk film, mis tahab väga tugevat ideed ja väga head tehnikat loo jutustamiseks, mida meil aga paraku veel napib. Nii ongi juhtunud,

➤ "Müümise kunst" eelmise aasta vaadatuim dokfilm.

et 10 minutise filmi ideest püütakse välja venitada pooletunnine ja täispikka katsutakse täita pooletunnise ideega. Sel juhul on vaatajal oma aja raiskamise pärast täielik õigus protesteerida, sest ta ei nõua ju muud kui endast lugupidamist, filmi vaatamiseks kulutatud aja suuremat väärtustamist. Mis ei tähenda, et filmitegija oleks kohustatud oma annet vaataja maitse järgi painutama. Ei. Filmi tegemine kohustab teda endale pandud lootusi õigustama, see kohustab teda huvitavalt ja kaasakiskuvalt vaatajaga kõnelema ja viitama asjadele, millele vaataja ise ei tuleks.

Mul on tunne, et need küllaltki elementaarsed mõtted vajavad ikka ja jälle ülekordamist, kasvõi selleks, et oleks arusaadavam, millistele põhimõtetele toetudes EFS oma otsuseid teeb.

Raimo Jõerand
EFSi filmiekspert

EFSi toetatud filmide esilinastused 2007

FILM	ESILINASTUS	TOOTJA	PRODUTSENT	REŽISSÖÖR	KESTUS
TÄISPIKAD MÄNGUFILMID					
Nuga	15.02.2007	Allfilm	Pille Rünk	Marko Raat	60
Jan Uuspõld läheb Tartusse	22.02.2007	Kuukulgur Film	Alvar Reinumägi, Rain Tolk	Andres Maimik, Rain Tolk	118
Klass	15.03.2007	Amrion	Riina Sildos	Ilmar Raag	95
LÜHIMÄNGUFILMID					
Zen läbi prügi	25.01.2007	Eetriüksus	Artur Talvik	Asko Kase	15
ANIMAFILMID					
Miriam merehädas	08.03.2007	Nukufilm	Arvo Nuut	Riho Unt	5
Miriami teatriseiklus	11.04.2007	Nukufilm	Arvo Nuut	Priit Tender	5
Kleit	11.04.2007	Nukufilm	Arvo Nuut	Jelena Girlin, Mari-Liis Bassovskaja	6
Lõpuõhtu	11.04.2007	Nukufilm	Arvo Nuut	Hardi Volmer	15
DOKUMENTAALFILMID					
Vastutuulesaal	25.01.2007	Eetriüksus	Artur Talvik	Priit Valkna	57
Tagasitulek koju	15.02.2007	Adel TV	Irina Stelmach	Maiju Ingman	61
Tervitus Nõukogude Eestist!	16.02.2007	Eetriüksus	Kiur Aarma	Urmas E Liiv	52
Debora Vaarandi aeg	02.04.2007	Content Provider	Ann Heinsalu, Katrin Laur	Katrin Laur	85

➔ Palju õnne! "Jan Uuspõld läheb Tartusse" – 67 876 vaatajat.

➔ "Zen läbi prügi"

➔ "Tervitusi Nõukogude Eestist!"

Läheb aina paremaks

Aasta lõppedes on alati selline tunne, et saaks aga aruanded tehtud ja siis läheb elu jälle rahulikumaks. Eesti filmimaastikul aga sellist õnne 2006. aasta lõppedes ja 2007. aasta alguses ei ole olnud.

Üheksal mängufilmil on sel aastal olnud 24 festivalilinastust. “Jan Uuspõld läheb Tartusse” (rež Andres Maimik, Rain Tolk) esilinastus nii Eestis kui välismaal ühekuuse vahega. Festivaliosalustelt on edukaim olnud “Leitujateküla Lotte” (rež Heiki Ernits, Janno Põldma), mis on reisinud seitsmel festivalil, kaasaarvatud muidugi glamourne esilinastus Berliini filmifestivali lastefilmide võistlusprogrammis. Ka tulevik töötab koeratüdrukul tulla huvitav – tema vastu on huvi tundnud festiva-

lid Tšehhist Korea ja Süüriani, ning USAst Keenia ja Taiwanini. Aasta lõpuks on Lottel ja tema loojatel kindlasti nii mõndagi huvitavat jutustada.

Berliini filmifestivalil olid eestlased esindatud ka muudes valdkondades. Lühifilmide võistlusprogrammis osales film „Gecko“ mille operaatoriks on Londonis tudeeriv Kristjan-Jaak Nuudi. Producers *extraordinaire* Riina Sildosel oli au osaleda lühifilmide žüriis, olles samas ka esimene eestlane, kes on osalenud A-klassi filmifestivali võistlusprogrammi žüriis. Kõigele lisaks kaasati Baltic Filmsi esindajana Rain Tolk Shooting Stars 2007 filminäitlejate programmi, mille eesmärk on tutvustada noori näitlejaid rahvusvahelistele agentidele ja produtsentidele. Aasta jooksul külastavad näitlejad Touring Shooting Stars Film Programm egiidi all veel kolme filmifestivali Euroopas.

Kaks eesti lühifilmi on 2007. aastal linastunud kuuel festivalil. Sealhulgas võiks ära mainida “Tühiranda” (rež Veiko Õunpuu), mida on juba näida-

➔ “Leitujateküla Lotte” esilinastus Berliini festivalil.

tud viiel festivalil ja kultuuriüritusel. Filmiüritusel Ungaris mainiti, et kino projektsionistid on filmist nii vaimustunud, et vaatavad DVDd igal õhtul veel pärast tööpäeva lõppugi.

Kolm eesti animafilmi on sel aastal kogunud kümme festivaliosalust. Joonisfilmi "Sõnum naabritele" (rež Priit Tender) näidati mainekal Clermont-Ferrandi filmifestivalil. Erinevatel festivalidel on näidatud ka mahukaid eesti animafilmide programme. Nelja programmi on kokku valitud 13 joonisfilmi ja kaks neist programmidest on Priit Pärna tööde retrospektiivid. Nukufilm on ametis oma 50. aasta juubeli ettevalmistamisega. Mahukast aastapikkusest programmist on toimunud juba kolm üritust, kus näidatud 26 filmi. Nukufilm 50 programmist saab pikemalt lugeda siinsamas infolehes Reet Grosbergi artiklis.

Tudengite tee tippu

Kindlasti on mainimist vääriv ka tudengifilmide edu. Tudengifilmid reisivad palju, eriti nüüd mil Balti Filmi- ja Meediakool on aktiivselt festivalidega tegelema asunud. Wiesbadenis toimunud goEast festivalil tegid Eesti tudengifilmid puhta töö. Eesti tudengid võitsid kokku viis auhinda, sealhulgas tuli Eestisse nii peapreemia kui ka publiku preemia, vastavalt "Suvine dokumentaal" (rež Joosep Matjus) ja "Tulnukas, ehk Valdise pääsemine 11. osas" (rež Rasmus Merivoo). Lisaks märgiti ära ka filmid "Meister" (rež Kaupo Kruusiauk), koguni kahes kategoorias, ja „Ninanokkija apelsin“ (rež Birgit Demidova) Kohe mitmel korral pidi professor Jüri Sillart käima laval kõne pidamas ja auhindu vastu võtmas, kuna kõik tudengid kohal ei viibinud. GoEast festivalil anti kätte ka Robert Bosch Stiftungi koostööfilmide auhind Heilika Vösule ja Ülo Pikkovile vastloodud produktsioonifirmast Silmvi-burlane dokumentaalfilmi projektile „Normaalne.“ Auhind suurusega 35 000 EUR on mõeldud ühise filmi arendamiseks ja tootmiseks.

Dokumentaalfilmidest on enim reisinud vastset maailmas esilinastunud „Müümise kunst“ (rež Andres Maimik, Jaak Kilmi) ja „Mees Animatsoonist“ (rež Hardi Volmer). Aprilli lõpu seisuga saab neil kahel filmil kokku viis festivalilinastust.

Põhjalikud programmid

2007. aasta esimese kolme kuuga on erinevatel üritustel näidatud mitmeid eesti mängufilmiprogramme. Mahukad programmid toimusid New Yorgis ja Budapestis. New Yorgi Eesti maja korraldatud üritusel näidati viite Eesti filmi. Vastukaja korralda-

jatelt veel laekunud ei ole. Budapesti filmipäevad organiseeris Kreet Paljas levifirmast SzimplaFilm Ltd koos Eesti Instituudi, Kultuurkapitali ning EFSi toega. Näidati kuut täispikka ja kolme lühifilmi ning tudengifilmide programmi. Seanssidel viibis reeglina enam kui 100 inimest, filmide lõpus toimusid sisukad arutelud režissööridega. Üritust võib pidada igati kordaläinuks.

Tegevusrohked turud

Aasta algusele lisas tempot ka Euroopa filmiturg Berliinis. Lisaks EFSi esindajatele osales turul 17 filmiprofessionaali. Viiel filmil olid turulinastused, neli neist turu esilinastused. Nende seast edukaim oli müügiagendi SolaMedia poolt esindatud „Leiutajateküla Lotte“. Baltic Filmsi stendil oli uus asukoht, mis oli küll natuke kaugemal turu põhitegevusest, ent samas pakkus rohkem ruumi kohtumiste jaoks. Üldiselt jäi meeldiv mulje, et Eesti produtsendid on leidnud oma koha rahvusvahelises filmitööstuses ning loovad ja arendavad iseseisvalt suhteid agentidega. Samas peaks nentima, et turulinastus ilma produtsendi või müügiagendi aktiivse osaluseta ei tööta tulla edukas. Eesti filmitegijad olid esindatud ka kahel MEDIA programmi korraldatud üritusel. Exitfilmi stuudio osales Share Your Slate aruteludes ja kohtumistel ning kolm stsenaaristi osalesid ScriptEast programmis. Lisaks korraldas Balti Filmi- ja Meediakool kümnele tudengile reisi ja programmi Berliini festivalile ja filmiturule.

Lätlaste korraldatud Baltic Filmsi vastuvõtul esines üks „Lotte“ muusikutest, Renars Kaupers Lätist; üritust väisas ka kultuuriminister Raivo Palmaru.

On rõõm tõdeda, et müügiagendid on üha enam huvitatud Eesti filmitoodangust. Eelmise aasta lõpul ja sel aastal esilinastuvast kaheksast filmist on viiel filmil lepingud agentidega kas sõlmitud või sõlmimisel. Tegemist on üha suuremate ja olulisemate müügi-firmadega, kelle tähelepanust võisid Eesti tootjad paar aastat tagasi vaid unistada. Edu valemiks on olnud nii produtsentide enda tubli töö kui ka Baltic Event, kus enamus meile olulistest levi ja müügi-firmadest on viimase viie aasta jooksul vähemalt korra käinud. Kui ma eelmises infolehes nimetasin rahvusvahelise edu ja kuulsuse esimeseks vajalikuks elemendiks müügiagendi leidmise, siis nüüdsest olen veendunud, et ei au ega kuulsus ole Eesti filmide jaoks enam kaugel.

Lili Pilt
EFSi välissuhete juht

Rahvusvaheliste filmifestivalide tähtaegu

Aprill

Moskva rahvusvaheline filmifestival (A kategooria)

Moskva, Venemaa

Võistlusprogramm – debüüt või teine film, eksperimentaalsed filmid, lühifilmid ja rahvusvaheline esilinastus

www.miff.ru/

Juuni 2007

Tähtaeg: 20. aprill

NaturVision rahvusvaheline filmifestival Neuschönau, Saksamaa

Loodusfilmid, dokumentaalfilmid

www.natur-vision.de

19.-22. juuli 2007

Tähtaeg: 30. aprill

Alpin et de l'environnement rahvusvaheline filmifestival

Les diablerets, Šveits

Dokumentaal-, loodus- ja keskkonnafilmid

www.fifad.ch

11.-18. august 2007

Tähtaeg: 30. aprill

“Cinema Jove” rahvusvaheline filmifestival (FIAPFI akrediteeritud)

Valencia, Hispaania

Uued rezhisöörid

www.cinemajovefilmfest.com

16.-23. juuni 2007

Tähtaeg: 15. aprill

Pesaro filmifestival

Pesaro, Itaalia

Sõltumatud filmid

www.pesarofilmfest.it

23. juuni – 1. juuli 2007

Tähtaeg: 15. aprill

Karlovy Vary rahvusvaheline filmifestival (A kategooria)

Karlovy Vary, Tsehhi Vabariik

Mängufilmide võistlusprogramm (rahvusvaheline

esilinastus), dokumentaalfilmide võistlusprogramm (pikad ja lühikesed, rahvusvaheline esilinastus), „Horizons“ programm (teistel festivalidel pärjatud filmid), „Another View“ programm (omapärase visiooniga filmid), „Forum of Independents“ programm (pikad ja lühikesed sõltumatud filmid), „East of West“ programm (Ida Euroopa ja endiste Nõukogude Liidu riikide filmid)

www.kviff.com

29. juuni – 7. juuli 2007

Tähtaeg: 13. aprill

Mai

Taiwani rahvusvaheline dokumentaalfilmifestival

Taipei, Taiwan

Dokumentaalfilmid

www.tidf.org.tw/

25. oktoober – 5. november 2007

Tähtaeg: mai

Mainate filmifestival

Menigoute, Prantsusmaa

Dokumentaal- ja loodusfilmid

www.menigoute-festival.org

27. oktoober – 1. november 2007

Tähtaeg: 1. mai

Encounters Short filmifestival

Bristol, Suurbritannia

Lühifilmid

www.encounters-festival.org.uk/

21.-25. november 2007

Tähtaeg: 31. mai

Midnight Sun filmifestival

Sodankyla, Soome

www.msfilmfestival.fi

13.-17. juuni 2007

Tähtaeg: 31. mai

Taormina filmifestival

Taormina, Itaalia

16.-22. juuni 2007

Tähtaeg: 15. mai

Avignon'i filmifestival

Avignon, Prantsusmaa

www.avignonfilmfest.com

21.-24. juuni 2007

Tähtaeg: 14. mai

Filmfest Weiterstadt

Weierstadt, Saksamaa

Lühi- ja dokumentaalfilmid

www.filmfest-weierstadt.de

16.-20. august 2007

Tähtaeg: 15. mai

LUCAS rahvusvaheline lastefilmide festival

(FIAPFi akrediteeritud)

Frankfurt, Saksamaa

Lastefilmid

www.lucasfilmfestival.de

16.-23. september 2007

Tähtaeg: 31. mai

Osaka Euroopa filmifestival

Osaka, Jaapan

www.oeff.jp/

3.-5. november 2007

Tähtaeg: 31. mai

IDFA (A kategooria dokumentaalfilmidele)

Amsterdam, Holland

www.idfa.nl/

22. november – 2. detsember 2007

Tähtaeg: 1. mai ja 10. august (olenevalt filmi valmimise kuupäevast)

Milano filmifestival

Milano, Itaalia

Täispikkade- ja lühifilmide võistlusprogramm

www.milanofilmfestival.it

14.-23. september 2007

Tähtaeg: 31. mai

Juuni

Kopenhaageni rahvusvaheline filmifestival

Kopenhaagen, Taani

Enne registreerimist saata e-mail infoga filmist, küsivad ise DVD-d.

www.copenhagenfilmfestival.com

20.-30. september 2007

Tähtaeg: 16. juuni

Docupolisn

Barcelona, Hispaania

Dokumentaalfilmid

www.docupolis.org

3.-7. oktoober 2007

Tähtaeg: 1. juuni

Uppsala lühifilmide festival

Uppsala, Rootsi

Lühifilmid

www.shortfilmfestival.com

22.-28. oktoober 2007

Tähtaeg: 29. juuni

United Nations Association filmifestival

Stanford, CA USA

Dokumentaalfilmid

www.unaff.org

24.-28. oktoober 2007

Tähtaeg: 1. juuni

Sheffieldi rahvusvaheline

dokumentaalfilmide festival

Sheffield, Suurbritannia

Dokumentaalfilmid

www.sidf.co.uk

7.-11. november 2007

Tähtaeg: 15. juuni

CPH:DOX

Kopenhaagen, Taani

Dokumentaalfilmid

www.cphdox.dk

9.-17. november 2007

Tähtaeg: 15. juuni

Locarno rahvusvaheline filmifestival

(A kategooria)

Locarno, Šveits

Võistlusprogramm- rahvusvaheline esilinastus

Mitmed kõrvalprogrammid (Euroopa esilinastus), debüütfilmid, innovatiivsed filmid,

kriitikute nädal - festivali kõrvalprogramm, dokumentaalfilmidele, mis valminud pärast 08/2006, üle

61 min pikk, rahvusvahelised esilinastused

www.pardo.ch

www.semainedelacritique.ch

1.-11. august 2007

Tähtaeg: 1. juuni

“World Film” Montreali filmifestival

(A kategooria)

Montreal, Kanada

www ffm-montreal.org/en_index.html

23. august – 7. september 2007

Tähtaeg: 20. juuli pikad filmid ja 22. juuni lühifilmid

Veneetsia rahvusvaheline filmifestival

(A kategooria)

Veneetsia, Itaalia

“Venezia 64” võistlusprogramm, võistlusväline programm, kriitikute nädal, “Orizzonti” uute kinematograafiliste trendide programm (k.a. dokumentaalfilmid),

“Corto Cortissimo” lühifilmide võistlusprogramm

– kõik rahvusvahelised esilinastused (k.a. turud)

www.labiennale.org/en/cinema

29. august – 8. september 2007

Tähtaeg: 15. juuni

Toronto rahvusvaheline filmifestival

(FIAPFI akrediteeritud)

Toronto, Kanada

EFP Film Sales Support toetuse võimalus

www.bell.ca/filmfest

6.-15. september 2007

Tähtaeg: 8. juuni

Oldenburgi filmifestival

Oldenburg, Saksamaa

www.filmfest-oldenburg.de

12.-16. september 2007

Tähtaeg: 23. juuni

Spliti filmifestival

Split, Horvaatia

www.splitfilmfestival.hr

15.-22. september 2007

Tähtaeg: 10. juuni

Pusani rahvusvaheline filmifestival

(FIAPFI akrediteeritud)

Pusan, Lõuna-Korea

Uued režissöörid ja Aasia fookus

EFP Film Sales Support toetuse võimalus

www.info.piff.org/intro/default.asp

2.-10. oktoober 2007

Tähtaeg: Juuni

Varssavi rahvusvaheline filmifestival

(FIAPFI akrediteeritud)

Varssavi, Poola

Esimesed ja teised täispikad filmid

www.wff.pl/

5.-14. oktoober 2007

Tähtaeg: 15. juuni

Mannheim-Heidelbergi rahvusvaheline filmifestival

Mannheim, Saksamaa

Uued režissöörid, võistlusprogrammi filmid ei tohi eelnevalt ei A-kategooria ega Saksamaa festivalidel linastuda

www.mannheim-filmfestival.com

9.-21. oktoober 2007

Tähtaeg: 30. juuni

Ismailia rahvusvaheline filmifestival

Ismailia, Egiptus

Dokumentaal- ja lühifilmid

Tähtaeg: 15. juuni 2007

Arve ja fakte

Kinolevi TOP 10 01.01.-31.03.2007

Filmi pealkiri	Vaatajaid	Riik
Jan Uuspõld läheb Tartusse	63 987	Eesti
Öö muuseumis	18 406	USA
Laulev revolutsioon	17 308	Eesti
Charlotte koob võrku	16 249	USA
Klass	14 406	Eesti
300	13 009	USA
Vereteemant	11 999	USA
Põrguline	10 522	USA
Paabel	9587	FRA/USA/MEX
Muusika ja sõnad	8601	USA

Eesti filmide vaatajad 01.01.-15.04.2007

Film	Vaatajate arv	Tootja
Jan Uuspõld läheb Tartusse	67 876	Kuukulgur
Klass	21 994	Amrion
Laulev revolutsioon	17 308	Allfilm
Vastutuulesaal	1844	RUUT
Nuga	1625	Allfilm
Tervitusi Nõukogude Eestist	508	RUUT
Kokku	111 155	

Eesti filmid telekanalites 01.01.-31.03.2007

nr	pealkiri	kuupäev	kellaeg	reiting (%)	vaatajad	kanal
1	Meeletu	01.01.07	21:20	14	181,000	ETV
2	Noor pensionär	02.01.07	15:45	6.5	84,000	ETV
3	Mehed unustatud armeest	04.01.07	11:35	2.3	30,000	ETV
4	Tom ja Fluffy 1/13	06.01.07	9:15	1.3	16,000	ETV
5	Mehed ei nuta	06.01.07	13:30	6.3	81,000	ETV
6	Teekond ruudulisel laudlinal	10.01.07	13:15	1.5	20,000	ETV
7	Inimesepoeg Valgel Laeval	11.01.07	13:10	1.7	22,000	ETV
8	Tom ja Fluffy 2/13	13.01.07	9:20	3.2	41,000	ETV
9	Ramsese vembud 4	1/13/07	19:45	6.1	79,000	ETV
10	Hääl maa ja taeva vahel	17.01.07	13:00	0.4	5,000	ETV
11	Tom ja Fluffy 3/13	20.01.07	9:15	2.7	35,000	ETV
12	Tom ja Fluffy 4/13	27.01.07	9:15	2.1	27,000	ETV
13	Piisa torn	30.01.07	11:00	3.0	39,000	ETV
14	Tom ja Fluffy 5/13	03.02.07	9:20	3.3	43,000	ETV
15	Hirm	2/7/07	13:00	1.5	20,000	ETV
16	Tom ja Fluffy 6/13	10.02.07	9:45	3.4	44,000	ETV
17	Kandlekuusk	15.02.07	14:05	0.7	9,000	ETV
18	Tom ja Fluffy 7/13	17.02.07	9:25	3.1	40,000	ETV
19	Tädi Rose	19.02.07	14:20	0.9	12,000	ETV
20	Arabella, mereröövli tütar	19.02.07	14:50	2.0	26,000	ETV
21	Kallis härra Q	24.02.07	12:00	6.7	87,900	TV3
22	Kapsapea	24.02.07	13:45	7.1	93,100	TV3
23	Vabatahtlikud	24.02.07	10:05	9.2	118,000	ETV
24	Vabatahtlikud	24.02.07	13:50	6.7	87,000	ETV
25	Indrek	24.02.07	14:20	5.4	70,400	TV3
26	Naksitrallid	24.02.07	17:00	7.0	91,000	ETV
27	Viini postmark	24.02.07	20:00	3.5	45,200	TV3
28	Kuldrannake	24.02.07	21:40	7.9	102,900	TV3
29	Malev	24.02.07	22:30	5.5	71,000	ETV
30	Sügis	25.02.07	0:20	2.6	33,000	ETV
31	Nimed marmortahvil	25.02.07	1:45	2.3	29,000	ETV
32	Naine saarelt	27.02.07	11:00	3.8	50,000	ETV
33	Eesti lood.Dreamland Queens	01.03.07	10:35	2.1	27,000	ETV
34	Ramsese vembud 1	3/2/07	9:35	3.9	50,000	ETV
35	Ramsese vembud 4	3/2/07	4:25	0.9	12,000	ETV
36	Ramsese vembud 2	3/3/07	9:50	6.1	78,000	ETV
37	Emavene	07.03.07	1:10	1.2	16,000	ETV
38	Tom ja Fluffy 8/13	10.03.07	9:20	3.0	39,000	ETV
39	Laanetaguse suvi	12.03.07	14:45	1.5	20,000	ETV
40	Klass omavahel	13.03.07	22:05	5.1	66,000	ETV
41	Tom ja Fluffy 9/13	17.03.07	9:15	4.1	53,000	ETV
42	Klass omavahel	17.03.07	17:30	5.9	76,000	ETV
43	Tom ja Fluffy 10/13	24.03.07	9:25	3.5	45,000	ETV
44	Ramsese vembud 2	24.03.07	12:30	2.6	33,000	ETV
45	Libahundi needus	27.03.07	22:30	4.2	54,000	ETV
46	Mees Animatsoonist	28.03.07	1:10	1.2	15,000	ETV
47	Libahundi needus	28.03.07	11:50	1.0	13,000	ETV
48	Kaleva hääled	29.03.07	23:45	2.2	28,000	ETV
49	Tom ja Fluffy 11/13	31.03.07	9:25	3.5	46,000	ETV

EFS toetatud

EFSi 2006. aasta tegevusaruanne

Sissejuhatus

Eesti Filmi Sihtasutus (allpool EFS) juhendus 2006. aasta tegevuses EV Kultuuriministeeriumiga 2. märtsil 2006 sõlmitud riigieelarvelise eraldise kasutamise lepingust nr. 4/155. Rahandusministeeriumi poolt on EFSile antud 12. aprillil 2002. a. käskkirjaga nr. 177 riigiabi andmise luba riigiabi programmi raames kehtivusajaga kuni 31. detsember 2007. EFSi nõukogu kinnitas 2006. aasta eelarve summas 49 710 000 krooni 11. jaanuaril 2006.

Kontserni koosseisu kuulub AS Tallinnfilm.

Vastavalt Eesti Vabariigi korraldusele 08.05.1997 nr. 345-k anti Eesti Filmi Sihtasutuse omandisse kõik AS Tallinnfilm aktsiad koguväärtusega 2 768 000 krooni.

Olulisemad sündmused

Olulisemate sündmustena EFSi 2006. aasta töös ning sellega seonduval filmimaastikul võiks ära märkida:

- EFSi nõukogu otsusega 25. jaanuarist 2006 valiti sihtasutusele uus juhatus. Tegevjuhina asus 1. aprillist 2006 tööle Marge Liiske ning peaekspertina 1. juunist 2006 Karlo Funk.
- Kultuuriministri otsusega 8. juunist 2006 muudeti EFSi põhikirja, suurema muudatusena asutati nõukogu kaheksanda liikme koht senise seitsme asemel.
- 25. jaanuarist 2006 hakkas kehtima täiendatud toetuste eraldamise eeskiri.
- Aprillis 2006 avati uuenenud, senisest funktsionaalsem EFSi internetileht, millelt ka filmi-tootmisega mitte kursis olev huviline leiab üles eesti filmitööstust puudutavaid fakte, andmeid filmide, rezhissööride, tootjafirmade jne. kohta.
- Üheks oluliseks sündmuseks oli üliõpilaste vastusvõtt Tallinna Ülikooli iseseisva kolledžina tegutsevasse rahvusvahelisse Balti Filmi- ja Meediakooli (BMF) ning BFMi tegevuse algus 1. septembril 2006. EFS osales kooli ettevalmistustöös ja on esindatud selle nõukogus.
- 2006. aasta üheks positiivseks märgiks oli vaatajaarvude tõus nii *per capita* kui ka eesti filmide osas. Kodumaiste filmide vaatajate arvu mõjutab

lisaks uute filmide arvule ka kodumaiste menufilmide olemasolu, 2006. aastal oli neid kaks: täispikk animafilm "Leiutajateküla Lotte" ja lastefilm "Ruudi". Eesti filmide vaatajate koguarvust (145 510) moodustasid need kaks filmi ligi 68% (kokku 98 420 vaatajat).

- Märkimisväärne on ka Eesti dokfilmi "Müümise kunst" edu kinodes: 7 763 vaatajat.

Kuna EFSi peamiseks ülesandeks on toetada eesti rahvusliku filmi tootmist, on tegevusaruandes vastav tegevus pikemalt lahti kirjutatud.

Mängufilmitoetused

2006. aastal oli mängufilmidele eraldatud toetuste kogusumma 16 540 000 krooni. Tootmistoetust eraldati 3 täispikale mängufilmile ja 4 madala eelarvega mängufilmile. Anti 2 lühimängufilmide tootmistoetust. Arendustoetusi anti 6 filmiprojektile, stsenaariumitoetusi eraldati 6.

Esilinastus 7 EFSilt toetust saanud täispikka mängufilmi, 1 täispikk animafilm ja 1 lühimängufilm, kokku 12 tundi ja 54 minutit.

Animafilmitoetused

Animafilmitoetusteks oli 2006. aasta eelarves 11 000 000 krooni, sõlmiti 13 animafilmi tootmistoetuslepingut ja 3 arendustoetuslepingut kogusummas 10 975 533 krooni.

Esilinastus 9 lühianimafilmi (1 tund ja 18 minutit), kinolevisse jõudis täispikk animafilm „Leiutajateküla Lotte“ (1 tund ja 21 min). Kokku linastus EFSi toetusel valminud animafilme kestusega 2 tundi ja 39 minutit.

Dokumentaalfilmitoetused

Dokumentaalfilmitoetuste eelarve oli 7 450 000 krooni, mis eraldati täies mahus. Ühtekokku sõlmis EFS 45 dokumentaalfilmi tootmis- ja arendustoetuse kasutamise lepingut: eraldati 10 dokumentaalfilmi projekti arendustoetust ja 23 tootmistoetust (vasta-

valt 1 015 000 ja 5 715 000 krooni); lisaks 12 sarja "Eesti lood" tootmistoetust à 60 000 krooni, kokku 720 000 krooni).

2006. aastal esilinastus kokku 29 EFSi poolt toetatud dokumentaalfilmi (sh 12 filmi sarjast "Eesti lood"), kestusega 22 tundi 58 min, nendest üks 35 mm filmilindil.

Filmilevitoetused

Levitoetuste eelarve oli 800 000 krooni, eelarvesumma jagati välja täies ulatuses. Aasta jooksul eraldati toetust 6 mängufilmile filmikoopiate valmistamiseks, samuti 1 toetus dokfilmi ja 1 toetus nukufilmide kogumiku DVD valmistamiseks.

Muud sihttoetused (varia)

Muude sihttoetuste eelarve oli 1 600 000 krooni, eelarvesumma jagati välja täies ulatuses. Sõlmiti 56 toetuslepingut. Suuremad toetused eraldati, nagu varasematelgi aastatel, Eesti rahvusvahelistele filmifestivalidele: PÖFF (500 000 krooni), Pärnu dokumentaal- ja antropoloogiafilmide festival (200 000 krooni), Matsalu loodusfilmide festival (150 000 krooni), Tartu Maailmafilmi festival (100 000 krooni), Kinobussi tuur 90 000 krooni. Toetati filmiprofessionaalide osalemist filmiturgudel, -festivalidel ja -foorumitel (kogusumma 216 800 krooni), eraldati kuni 30 000 krooni suuruseid stipendiume täiendkoolituseks välismaa filmikoolides või töötubades (kokku 226 200 krooni), samuti toetati muid kohalikke filmiüritusi, filmiraamatute kirjastamist jms.

Tulemustoetused

EFS eraldab alates 2002. aastast filmitootmisettevõtjatele tulemustoetust menu eest Eesti kinodes (rohkem kui 25 000 vaatajat) ja rahvusvahelistel festivalidel osalemise ning saadud auhindade eest. Vastavalt EFSi toetusregulatsioonile panustavad tootjad saadud tulemustoetuse järgmistesse filmiprojektidesse. EFSi tulemustoetuseelarve oli 2006. aastal 589 000 krooni. Tulemustoetust eraldati 9 filmitootmisettevõtjale kogusummas 589 000 krooni.

2006. aastal esitati EFSile 260 toetustaotlust, sõlmiti 150 toetuslepingut. Rahuldati 57,7% esitatud taotlustest (2005. aastal 63%).

Eesti filmide kino- ja telelevi

Kino

2006. aastal linastus 47 EFSilt toetust saanud filmi, kokku 36 tundi 29 minutit (2189 minutit). See on

ca 9 tundi rohkem kui 2005. aastal. Kinodes jooksid mängufilmid „Kõrini“, „Ruudi“, „Kuldrannake“, „Vana daami visiit“, vähemusosalusega kaastootmisfilmid „Koer, lennuk ja laulupidu“ ning „Igavese armastuse sõdalane“, videomängufilm „Meeletu“, lühimängufilm „Tühirand“, lühifilmide kogumik „Tabamata ime“, täispikk animafilm „Leiutajateküla Lotte“ ja dokumentaalfilm „Müümise kunst“. Lisaks toimusid 6 filmi korduslinastused. Neist ainukesena ei olnud EFSilt toetust taotlenud (ega seega ka saanud) lühifilmide kogumik „Tabamata ime“.

Seega oli Eestis 2006. aastal ametlikus kinolevis 11 uut (vaatajaid 144 608) ja 6 varasemat (902) kodusmaist filmi, mida käis vaatamas kokku 145 510 vaatajat. Eesti kinodes linastus 2006. aastal 161 uut filmi, mida käis vaatamas kokku 1 586 865 kinokülastajat (1,18 korda *per capita*; 2005. aastal oli vastav number 0,84). Kodumaiste filmide turuosa oli 9,17%, mis on võrreldes 2005. aastaga (5,12%) tubli edasiminekuks.

Menukaim Eesti film kinodes oli „Leiutajateküla Lotte“ 56 041 vaatajaga, järgnesid lastefilm „Ruudi“ 42 379, „Meeletu“ 14 263, „Kuldrannake“ 10 523, dokfilm „Müümise kunst“ 7523, „Vana daami visiit“ 3765, „Kõrini“ 3038, „Tabamata ime“ 2646, „Igavese armastuse sõdalane“ 2492, „Tühirand“ 1625 ning „Koer, lennuk ja laulupidu“ 73 vaatajat. Kaks eesti filmi, „Leiutajateküla Lotte“ ja „Ruudi“ mahtusid ka vaadatavuse esikümnesse (1. kohal „Jäaaeg 2“ 129 614 vaatajaga).

Televisioon

Eesti filme näidati 2006. aastal eesti telekanalitel kokku 382 korral, kokku oli vaatajaid ca 15 225 100. Telejaamadest näitas kodumaiseid filme peamiselt ETV, Kanal 2 näitas 2 mängu- ja 1 dokfilmi, TV3 mängufilme „Kevade“, „Suvi“ ja „Sügis“.

Koostöölepingud

Jätkus 2005. aastal alustatud EFSi, ETV ja Kultuurkapitali koostöö dokumentaalfilmisarja „Eesti lood“ rahastamiseks, samuti EFSi koostöö ETVga videomängufilmide koosrahastamiseks. Toimub aktiivne koostöö Välisministeeriumiga eesti filmikultuuri tutvustamiseks välismaal 2001. aastal sõlmitud koostöölepingu põhjal. Balti riikide kultuuriministrite poolt allkirjastatud lepingu põhjal tegutseb nende riikide filmialast välistegevust koordineeriv katusorganisatsioon Baltic Films, mille Eesti-poolne lepingu täitja on EFS.

Oktoobris allkirjastati EFSi ja Haridusministeeriumi vaheline koostööleping projekti „Eesti film Eesti kooli“ elluviimiseks, hetkel kuni aastani 2008, mille

alusel osapooled saadavad üldhariduskoolidesse õppekavu toetava ja illustreeriva materjalina eesti filme. Projekti teostab EFS, rahastab Haridusministeerium.

2006. aasta lõpul algatas EFS Eesti filmimaastiku strateegilise uuringu, mille viib läbi Londonis tegutsev konsultatsioonifirma Peacefulfish ning mis kaardistab Eesti filmitööstuse võimalikud arengusuunad Euroopa filmitööstuse kontekstis.

Kultuurieksport ja rahvusvaheline koostöö

Filmiturud

2006. aastal jätkus aktiivne tegevus nii Berliini kui ka Cannes'i filmiturul: Berliinis oli 4 mängu- ja 2 dokfilmil 9 linastust, Cannes'is oli 4 filmil samuti 9 linastust. Positiivse faktina võib märkida, et kolmel filmil neljast oli oma müügiagent, mis on filmide rahvusvahelist levi peamiseks eelduseks.

La Rochelle'i dokfilmiturul Sunny Side of the Docs oli esindatud 3 Eesti tootjafirmat 12 projektiga. Eesti animafilmituudiod osalesid traditsiooniliselt Cartoon Forum'il.

Festivalid ja filmiüritused

2006. aastal kogusid 10 Eesti uuemat mängufilmi 67 festivaliosalust, millest neli A-kategooria festivalide linastust ("Stiilipidu", "Kõrini", "Tühirand" ja "Kuldrannake"). Edukaim oli 2006. aasta lastefilmi "Ruudi" jaoks, seda näidati 17 festivalil, sh 8 festivali võistlusprogrammis, film võitis 4 auhinda.

22 animafilmi kogusid 212 festivaliosalust, enim reisis "Vennad karusüdamed". Kõik uued animafilmid võitsid festivalidelt ka auhindu ja preemiaid.

2006. aastal esitleti erinevatel festivalidel arvukalt Eesti filmide eriprogramme ja retrospektiive. Oslos ja Stuttgartis näidati Eesti filmide programmi 25 filmiga; Balti filmifestivalil Berliinis nii dokumentaalfilmide kui ka mängu-, anima- ja tudengifilmide programmi. Koostöös Välisministeeriumiga organiseeriti kaks filmiprogrammi: Madridi lastefilmide festivali Eesti lastefilmide retrospektiiv ja Kiievi Eesti filmi päevade programm.

Erinevatel filmipäevadel ja festivalidel näidati enam kui 17 animafilmi programmi raames kokku 78 filmi. Neist mahukaim oli eriprogramm Leipzgis. Priit Pärna juubeli auks toimus tema filmide retrospektiiv Norwichi rahvusvahelisel animafilmi festivalil.

Eesti lühifilmide programme on olnud kaks – Leeds, Tinklai lühifilmide festivalil ja Balti filmide fookus Short Cuts festivalil Kölnis, Saksamaal.

Traditsiooniliselt osales Baltic Films European Film Promotiooni tegevuses, seekord osales Maarja Jakobson Eesti esindajana Berliini festivalil EFP Shooting Star programmis.

Oktoobris toimus Tallinnas MTÜ BE korraldusel ning EFSi kaasabil rahvusvahelise filmiprodutsentide koolitusprogrammi EAVE 3. töötuba, mille raames korraldatud mitmed loengud ja paneelid olid suunatud ka Eesti filmiprofessionaalidele.

5. kaastootmisturul Baltic Event osales 130 filmiprofessionaali, kaastootmisturule valiti 12 projekti, neist 1 Eestist. Aasta-aastalt kasvav Baltic Event on kasvamas üha tähtsamaks rahvusvaheliseks filmiprofessionaalide ürituseks.

Eurimages

Eesti on Eurimages'i liige alates 2003. aastast. Eesti esindaja Eurimages'is on Ilmar Raag, kelle Eesti esindamise kulud fondis kaetakse EFSi eelarvest. 2006. aastal sai Eurimages'i toetuse Eesti vähemuskaastootmisena esitatud Suurbritannia -Soome-Eesti mängufilmiprojekt.

EFSi infotöö

Ilmusid Eesti filme tutvustavad kataloogid "Estonian Films 2005-2006" ja Eesti dokumentalistikat tutvustav "Estonian Documentaries 2005-2007", samuti 2005. aasta filmistatistikat sisaldav Baltic Films Fact Sheet; 3 EFSi infolehte (2 paberandjal, viimane elektrooniliselt), toimus 3 avatud infopäeva. Koguti ja jagati statistilist infot erinevate rahvusvaheliste andmebaaside tarbeks. Avati EFSi uuendatud koduleht, mida täiendatakse pidevalt jooksva infoga, sh toetustaohtluste ja -otsustega.

MEDIA Desk Eesti tegevus

2006 oli Euroopa Liidu MEDIA Plus programmi viimane tööaasta, 2007. aastal hakkab tööle uus programm nimega MEDIA 2007.

Eesti filmiprofessionaalid said 2006. aasta taotlusvoorudest toetusi kokku 4,061 miljoni krooni eest, viimased tulemused selguvad aprillis, summa suureneb kuni 1 miljoni krooni võrra. Anti välja 3 elektroonilist ja 1 paberandjal infoleht, toimus MEDIA koolitusi käsitlev seminar, internetikeskkonda sai üles koolituskataloog. Filmiprofessionaalide koolituseks eraldati toetusi 307 tuhande krooni eest. Valmimas on "Lühike filmi ja AV meedia sõnaraamat".

AS Tallinnfilm ja programm Eesti Film 100 tegevusest

ASi Tallinnfilm 2006. aasta peamised tegevussuunad olid stuudios Tallinnfilm toodetud filmide levi, kino Sõprus haldamine ja arendamine väärtfilmikinsona; festivali- ning laste- ja noortefilmide maaletamine ning programmi „Eesti film 100” raames stuudios Tallinnfilm toodetud filmide taastamine ning programmi tutvustamine.

Kino Sõprus jätkas 2004. aastal alustatud tegevust programmikinsona. Linastus 177 filmi kokku 1 744 seansil. Kino Sõprus külastajate arv oli 68 652, võrreldes 2005. aastaga suurenes vaatajate arv kinos 23 %.

2006. aastal esilinastus kinos Sõprus 23 täispikka mängufilmi, neist 5 lastefilmi ja 2 erinevate autorite poolt loodud lühifilmidest koosnevat täispikka mängufilmi. Eesti audiovisuaalloomingu toimused 1 täispika telefilmi, 1 täispika restaureeritud mängufilmi, 1 täispika dokumentaalfilmi ja 1 lühifilmi esilinastused, mis kõik said Sõpruse ekraanil regulaarset linastusaega vähemalt 2 nädalat. Esilinastus veel 9 dokumentaalfilmi, 8 lühianimatsiooni ning toimused 3 dokumentaalfilmi ja tudengifilmide regulaarsed linastused. Lühinukufilme ja ajaloolisi ringvaateid linastati täispikkade filmide ees. Toimus 22 eriprogrammi (neist 3 tasuta sissepääsuga), 8 eriseansi, võõrustati 3 festivali ja toimused filmiloengud.

Kino Sõprus kuulub Euroopa kultuurkinosid ühendavasse võrgustikku Europa Cinemas.

Levitajana tõi Tallinnfilm maale 13 mängufilmi. Lisaks kinole Sõprus näidati Tallinnfilmi poolt levitavaid filme 19 kinos üle Eesti, Tallinnfilmi poolt maaletoodud filmide levi vahendas ka MTÜ Kinobuss.

Programmi „Eesti film 100” raames jõudis aprillis 2006 kinolinale taastatud mängufilm „Kevade” ja augustis Priit Pärna joonisfilm „Kas maakera on ümmargune”. 2006. aastal jätkus nukufilmi „Operaator Kõps seeneriigis”, dokumentaalfilmi „Leelo” ja lisaks viie Priit Pärna poolt Tallinnfilmis loodud animafilmi taastamistöö. Taastatud mängufilmi „Kevade” DVD tarbeks tootis Tallinnfilm 2006. aastal dokumetaalfilmi „Kuidas tuli „Kevade””. Mängufilmi „Kevade” lisamaterjalidega varustatud DVD jõudis müügile veebruaris 2007. 2006. aastal avati programmi „Eesti film 100” tutvustav kodulehekülg, uuendati Tallinnfilmi kodulehte. 2006. aasta lõpul soetati mängufilmide „Nipernaadi” ja „Ideaalmaastik” taastamiseks vajalikud algmaterjalid ja „Eesti film 100” algatusrühma otsuse alusel taastatakse 2007. aastal mängufilmi „Nipernaadi”. Programmi töörühmaga liitus Balti Filmi-ja Meediakool.

Avatud taotlusvoorud

Taotlusvoor 16/2006: Arendustoetus üksik- ja projektipakettidele, tähtaeg 16. aprill 2007

Taotlusvoor 04/2007: Valikuline kinolevi mittekodumaiste Euroopa filmide kinoleviks, tähtajad 16. aprill, 10. juuli ja 1. detsember 2007

Taotlusvoor 05/2007: Automaatne toetus mittekodumaiste Euroopa filmide kinoleviks, tähtaeg 30. aprill 2007

Taotlusvoor 09/2007: Festivalid, tähtaeg 11. mai 2007

Taotlusvoor 06/2007: Telelevi (TV Broadcasting), tähtajad 1. juuni ja 2. november 2007

Taotlusvoor 12/2007: Piloottprojektid, tähtaeg 2. juuli 2007

* Aprilli keskpaigas avanevad kaks uut taotlusvoorud: online levi (online distribution) ja koolitus (initial training). Tegemist on täiesti uute toetuskeemidega.

Taotlusvoorude kohta on pikemalt kirjas MEDIA Desk Eesti kodulehel www.mediadesk.efs.ee.

MEDIA Desk'i stipendiumifond

Seisuga 31.03.2007 on MEDIA Desk Eesti sõlminud 3 sihttoetuse lepingut kogusummas 67 194 eurot. Aasta lõpuni on eraldada veel 167 505 krooni. MEDIA Desk Eesti stipendiumifond on avatud 15. jaanuar kuni 30. november 2007. Taotlusvorm ja lisainfo MEDIA Desk Eesti kodulehel (vt koolitus, stipendium).

MEDIA toetused Eestile 2006

Nüüdseks on kinnitatud pea kõik tulemused eelmise aasta taotlusvoorudes. Arendustoetust eraldati kokku 4 projektile, kogusummas 235 000 eurot (sh paketi-toetus Exitfilmile 125 000 eurot), valikulist kinolevitoetust kokku 19 500 eurot ja automaatset kinolevitoetust 15 884 eurot. Promotsioonitoetus MTÜ Baltic Event'ile on 40 000 eurot. Kokku eraldas MEDIA Plus eelmisel aastal Eestile viisaka summa 310 384 eurot ehk 1,5 miljonit krooni.

Anu Ernits
MEDIA Desk Eesti
juhataja

➤ „Operaator Kõps seeneriigis” on üks kolmest animafilmist, mis sai Nukufilmis taastatud.

Eesti film 100: volüüm 5

EF 100 raames taastatud filmid DVD-l ja kinos

Eesti film 100 raames esimene taastatud film „Kevade” jõudis DVD-le koos lisamaterjalidega ja leidis hea vastuvõtu. DVD esitlus toimus 6. veebruaril Suurgildi hoones.

5. märtsil avati eesti filmi päevad Tallinna Kinomajas Eesti film 100 raames Nukufilmis taastatud Heino Parsi filmiga „Operaator Kõps seeneriigis” ja „Kevade” DVD-le lisamaterjalina toodetud Anne-Mari Neideri dokumentaalfilmiga „Kuidas tuli „Kevade””.

Taastamise köögipoolelt

Nukufilm alustas filmide restaureerimist 2006. aastal, kasutades selleks oma koostööpartneri saksa firma TrickWILK tehnoloogiat ja varustust. Nüüdseks on Nukufilm taastanud kolm filmi: Priit Pärna joonisfilmid „Kas maakera on ümmargune?” (1977)

ja „Harjutusi iseseisvaks eluks” (1980) ning Heino Parsi „Operaator Kõps seeneriigis” (1964).

Taastamise aluseks on kasutatud Venemaalt Gosfilmofondist tellitud vahepositiive, sest filmide algmaterjale Eestis polnud. Üksnes „Kas maakera on ümmargune?” negatiiv oli erandina Eesti Filmiarhiivis olemas, seda polnud vaja tellida. Kogu töö tuleb teha arvuti taga käsitsi kõiki kaadreid läbi käies.

Filmi „Operaator Kõps seeneriigis” restaureerimisel tuli lahendada mitmeid spetsiifilisi probleeme nt venekeelsete kirjad filmi sees asendati eestikeelsetega. Kaadrid selleks võeti eestikeelselt filmikoopialt.

Kõikide vanade filmide taastamisel on probleemiks nn keemiseffekt. Kuna filmilintide kvaliteet jätab soovida, siis on filmi pinnal alanud keemiline protsess, mis kandub skaneerimisel edasi ja millest päriselt vabaneda ei õnnestugi. Teiseks suuremaks mureks on negatiivi liimikohad, mis skaneerimisel tekitavad pildi liikumise, millest tuleb vabaneda. Mõistagi saavad värskenduskuuri filmi juba tuhmunud värvid.

Restaureerija Tõnu Talivee jättis sisse mõned sellised kohad, kus oli tegemist inimliku faktoriga: valgustuse vead, kaamera varjud, värvitoonide vaheldumine ja peegeldused.

Praeguseks on kõik kolm filmi digitaalselt taastatud. Restaureeritud materjal säilitatakse kõvaketral HD formaadis ja hiljem tehakse sellest 35 mm filmikoopia. Heli taastab Film Audio. Järge ootavad nukufilmis veel kolm Priit Pärna filmi: „Aeg maha”, millega on juba alustatud; „Ja teeb trikke” ning „Eine murul”.

Veel on kavas Nukufilmi 50 juubeli puhul taastada Elbert Tuganovi filmid „Peetrikese unenägu” (1958), „Metsamuinasjutt” (1960), „Ott kosmoses” (1961), „Põhjakonn” (1959), „Park” (1966), Hiirejaht” (1965), „Inspiratsioon” (1975), „Žanri sünd” (1967) ja Heino Parsi film „Nael 1” (1972).

Soomes Digital Film Finlandis on taastamisel Jüri Müüri dokumentaalfilm „Leelo” (1969). Mängufilmidest on alustatud tööd Kaljo Kiisa „Nipernaadiga”.

Kinonäitus pakkis eksponaadid

Näitus „Elavad ja laulvad pildid – 110 aastat esimesest kinoetendusest Eestis” jätkas filmiürituste sarja ka veebruaris ja märtsis, kus tummfilmid elustusid muusika saatel. Näidati Sergei Eisensteini filmi “Soomuslaev Potjomkin” (1925) muusikaga ansambliilt Mooses, filmist kõneles Ilmar Raag; Friedrich Wilhelm Murnau “Päikesetõusu” (1927) muusikaga ansambliilt Kurtband (Mingo Rajandi, Virgo Sillamaa, Danel Aljo), filmist kõneles Karol Ansip ja Fritz Langi ulmefilmi “Metropolis” (1926) muusikaga kollektiivilt Luarvik Luarvik, filmist kõneles Tõnis Liibek.

Vabariigi aastapäeva eel 22. veebruaril toimus Maarjamäe lossis filmimuuseumi avalöök, näidati Theodor Lutsu film Eesti Vabadussõjast “Noored kotkad” (1927) muusikaga ansambliilt Vabad mõtlejad. Ettekannete osas rääkis Ivi Tomingas teemal “Noored kotkad” ja Filmiarhiiv”, Jaak Lõhmus tõi esile “Mõned huvitavad seigad “Noorte kotkaste” saamisloost ja levist” ja Merike Jürjo käsitles valdkonda “Theodor Luts ja kaitsevägi”.

Filmimuuseum alustab

Filmimuuseumit pole Eestis olnud. On küll üksikuid algatusi nt Järva-Jaanis, väike kogu filmiarhiivis ja mõned kogud erakätes. Kogud on laiali ja puudub informatsioon selle kohta, mis olemas on ja mis kadunud. Ilmselt on suur osa väärtuslikke filmieksponaate kasvõi endisest Tallinnfilmist jõudnud erakätesse, sedakaudu müüki ja tänaseks koguni Eestist välja.

Seepärast oli lausa viimane aeg filmimuuseumiga algust teha. Ettevalmistustööd muuseumi käima saamiseks Kultuuriministeriumi, Ajaloomuuseumi, EFS-i ja EF 100 koostöös algasid 2006.aasta juunis. Näituse „Elavad ja laulvad pildid: 110 aastat esimesest kinoetendusest Eestis” avamisel Suurgildi hoones 4.oktoobril kuulutas kultuuriminister Raivo Palmaru välja filmimuuseumi alguse. Muuseum asub Maarjamäe lossis, mis on väga hea potentsiaaliga külastuspaik, ehkki veel välja arendamata.

Tänaseks on kinnitatud Filmimuuseumi põhimäärus ja strateegiline arengukava aastateks 2007-2010. 1.aprillist asus Maarjamäel tööle filmimuuseumi juhataja Maria Mang. 1983.aastal sündinud ja Tallinna Pedagoogikaülikooli filmi- ja video eriala 2005.aastal lõpetanud Maria Mang tuli muuseumi Filmiarhiivi teabe- ja kasutustalituse spetsialisti ametist.

Eesti Ajaloomuuseumi allüksuse Eesti Filmimuuseumi eesmärgiks on tagada Eesti kultuuri jaoks olulise filmi- ja kinoajaloo seonduva kultuuripärandi kogumine, säilitamine ja kirjeldamine, filmi- ja kinoajalugu käsitlevate näituste ja ürituste korraldamine ning filmi- ja kinoajaloo teaduslik uurimine ja tutvustamine.

Perspektiivis peab filmimuuseumist saama Eesti filmi- ja kinoajaloo materjale koguv ja tutvustav institutsioon, mis asub kaasaegselt sisustatud multifunktsionaalses hoones ning mille juurde kuulub oma kinosaal ja vabaõhukino. Filmimuuseumi funktsioneerimiseks vajab renoveerimist kinosaal. Eesmärgiks on avada kaasaegne püsiekspositsioon ning regulaarselt läbi viia näitusi ja üritusi. Vastavate filmiürituste läbiviimise kaudu toetab Filmimuuseum Ajaloomuuseumi kui lähiajaloo uurimise ja tutvustamise keskuse tegevust.

Teadustöö edendamiseks on plaanis 2010 luua teaduri ametikoht, kes tegeleks süvendatult Eesti filmi- ja kinoajaloo uurimisega, näituste kureerimisega, ekspertiisi ja konsulteerimisega.

Esimestel aastatel langeks Filmimuuseumi põhirõhk lisaks kogude komplekteerimisele ja püsiekspositsiooni ettevalmistamisele jooksvate näituste ja ürituste korraldamisele olemasolevates Ajaloomuuseumi ruumides ning Ajaloomuuseumi kinosaali väljaarendamisele.

Pikemas perspektiivis on kogu Eesti kino- ja filmiarjalugu hõlmava atraktiivse püsinäituse loomiseks vajalik tänapäeva muuseumi nõuetele vastava filmimuuseumi hoone ehitamine, mis oleks sisustatud kaasaegse tehnikaga.

Lisainfo www.ef100.ee

Annika Koppel
Eesti film 100 projektijuht

Mitmekesisuse toetuseks

Kolm aastat väärtfilmikino tegutsemist Tallinnas on toonud pealinna üha erinäolisemat filmiprogrammi, sealjuures on püütud hoida tasakaalu eriprogrammide ja pikema linastusperioodiga levifilmide vahel. Viimaseid jõuab kinno enamasti 2-3 nädalase intervalliga ning peamiseks levitajaks kohaliku filmitoodangu kõrval on Tallinnfilm.

Tallinnfilm on olnud kino esimeste tegutsemisaastate jooksul ka peamine filminädalate organiseerija, ent erinevad eriprogrammide korraldajad on järjest aktiveerunud ning Sõpruse programm on seetõttu üha sündmusterohkem.

Rahvarikkamatel üritustel tuleks mainida Manifesti USA kultusfilmide festivali, mis toimus tänavu veebruaris teist korda MTÜ Kultuuritegijad korraldusel ning mille 8 seansi külastas kokku 2045 piletiga vaatajat. Manifesti filmiürituste ajal on saalid enamasti nii täis, et osa publikust istub põrandal.

Väljamüüdud seansid iseloomustasid ka märtsis koolivaheajal toimunud I Jaapani anime festivali (korraldaja Cinema Nouveau OÜ), mille 19 seansi töid kinno 2351 külastajat, sealjuures toimusid seansid päevasel ja pärastlõunasel ajal ning päris hilisõhtul – mittetraditsioonilisel kinokülastusajal.

Prantsuse Kultuurikeskuse initsiatiivil ja korraldusel toimus märtsis frankofooniapäeva raames Prantsuse-Belgia filminädal, mille viiel filmiseansil käis kokku 441 piletiga külastajat. Omamoodi õnnestumine oli ka vene kinoikooni Andrei Tarkovski 75. sünniaastapäevale pühendatud filmivalik aprilli alguses. 6 filmiseanssi lihavõttenädalavahetusel töid Sõpruse kinno 336 vaatajat.

Aprillis jätkuvad eriüritused filminädalaga „Fookus: Norra“ (korraldaja Tallinnfilm) ja Pimedate Ööde Filmifestivali (PÖFF) koordineeritud Tudengite Ööprogrammi filmivalikuga, mis linastuvad üliõpilaste kevadpäevade raames. Mai toob traditsioonilise hispaania kino ülevaateprogrammi (korraldaja Hispaania saatkond) ja metsateemaliste filmide programmi Eesti Metsaseltsi tellimisel, mõlemad üritused linastuvad huvilistele tasuta. Mai viimasel nädalal linastub suurejooneline projekt *French*

Connection, mille raames jõuavad ekraanile prantsuse filmiklassika tuntud teosed ja nende USA *remake*'id, korraldajateks Prantsuse Kultuurikeskus, Ameerika Ühendriikide suursaatkond ja Balti Filmi- ja Meediakool. PÖFF korraldab ka Tallinna Vanalinna Päevade raames juuni esimesel nädalavahetusel Rainer Werner Fassbinderi äsjataastatud kultussarja „Berlin Alexanderplatz“ linastamist.

Vaid üksikute eriprogrammide korraldaja on Sõpruse kino („Fookus: Norra“, metsanädal), sest nii tiheda ja mitmekesise programmi haldamine käiks ühele organisatsioonile üle jõu. Sama reegel peaks kehtima ka täispikkade filmide levitamisel. Sellest on pisut enam kui kaks aastat, kui Tallinnfilm hakkas levitama Eestis mittekodumaist filmitoodangut, eeskätt Euroopa ja Aasia festivalifilme. Sund oli suur – värskelt avatud väärtfilmikinos ei olnud linastamiseks piisavalt filme, programmi pikaajaline planeerimine oli võimatu ning ähvardas oht jääda nõ *second-hand*-kinoks.

Käesoleval aastal on jõudnud Sõpruse kino ekraanile ja sealt maakondadesse viis Tallinnfilmi levifilmi („Äärelinna tuled“, rež Aki Kaurismäki, „Karm värk“, rež Detlev Buck, „Kuninganna“, rež Stephen Frears, „Paani labürint“, rež Guillermo del Toro, „Tüütu mees“, rež Jens Lien), lähiajal linastuvad veel „Klimt“ (rež Raoul Ruiz). Seda on väga palju, arvestades, et teiste levitajate panuseks on vaid üks film („Eufooria“, rež Ivan Vöröpajev, levitaja Cinema Nouveau). Järgmised partnerite leviprojektid on plaanitud alles augustikuuksse ja sügisesse (Estinfilmi leviprojektid, Cinema Nouveau „Aeg“, rež Kim Ki-duk).

Tühja koha täidavad äärmiselt teretulnud kodumaised filmiprojektid, nt jaanuaris esilinastunud „Laulev revolutsioon“ (tootja Allfilm, rež. James ja Maureen Tusty), veebruaris „Tervitusi Nõukogude Eestist“ (tootja Eetriüksus, rež Urmas E. Liiv), aprillis „Võõras“ (tootja Lugukala, rež Dirk Heuer).

Ehkki Sõpruse kino ei vaeva filmipuudus, pigem on ikka mureks ainult üks saal, kuhu kogu programm ära ei mahu, näeme hea meelega rohkem ja huvitavaid partnereid filme pakkumas, et valik saaks mitmekesisem ning kvaliteetsem.

Katrin Rajasaare
Tallinnfilmi
kino- ja levijuht

Nukufilm 50 juubeliaasta

Animafilm on mänginud Eesti kultuuriloos tähelepanuväärset rolli. See võib tulla paljudele üllatusena, aga Eesti animatsioon, milles sürrealistlik teravmeelsus ja eesti folkloor on ühendatud lapsemeelsusega, on maailmas tuntud ja tunnustatud.

Nukufilmi stuudio on maailma kinokunsti animatsiooni nishis silmapaistval kohal mitte ainult tänu oma väljakujunenud järjepidevale traditsioonile Eestis, vaid on ka rahvusvaheliselt tuntud kui unikaalne stuudio (analoogseid stuudioid maailmas toimib vaid üksikuid) ning elujõulise loomingulisuse poolest. Sellest annavad tunnistust ka arvukad auhinnad mainekalt festivalidelt, mida nüüdseks on kokku juba ligi 90. Tähelepanuväärne on ka fakt, et esimene auhind Eesti filmile üldse anti samuti nukufilmile. Selleks oli Elbert Tuganovi 1960.aastal valminud „Metsamüinasjutt“, mis pälvis 4.koha rahvusvahelisel filmifestivalil UNIMA Bukarestis, Rumeenias 1960.aastal.

Eesti professionaalne animafilm sündis nukufilmi „Peetrike unenägu“ tootmise alustamisega 1957. aastal, mis valmis Elbert Tuganovi (1920-2007) käe all 1958.aastal. Sellega pandi alus ühele esimestest nukufilmistuudiotest terves Ida-Euroopas. Vaatamata nii kommunistliku süsteemi kokkuvarisemisele kui ka varase turumajanduse ebakindlale olukorrale valmib stuudios Nukufilm igal aastal pea 6 uut nukufilmi ning stuudio pühitseb 2007.aasta novembris oma 50.juubelit.

Nukufilmi juubeliüritused on üks osa „Eesti Film 100“ raames planeeritavatest ettevõtmistest, mille vahendusel saab Eesti publik osa 50 aasta jooksul valminud nukufilmipärandist ning mis annab võimaluse tutvustada seda ka rahvusvahelisele auditooriumile. Nukufilm pühitseb oma juubelit kolmel moel:

- Nukufilmi juubelinäitus, mis rändab nii Eestis kui välismaal
- Filmiprogrammid Nukufilmi toodangust.
- Nukufilmi 50-juubelile pühendatud rahvusvaheline kollokvium, mis toimub 22.-24.11.2007 ning on eelkõige pühendatud nukufilmi ja eesti professionaalse animatsiooni alguse väärikaks tähistamiseks

Nukufilmi rändnäitus „Hing sees“ valmis 2007.aasta alguses Nukufilmi, Eesti Instituudi ja Tartu Mänguasjamuuseumi koostöös. Juubelinäitus koosneb kaheksast kahepoolsest vertikaalsest pvc-materjalist tahvlist, mis on 2 m 30 cm kõrged ja kuni 1 m 40 cm laiad. Eestis rändav näitus on loomulikult eesti-keelne. Näitusest on tehtud ka ingliskeelne variant, kuid erinevates välisriikides eksponeeritav näitus on võimaluse korral selle maa keelne.

Näituse teemaks on anda ülevaade Nukufilmi stuudio tegevusest ja senisest loomingust, samuti tutvustada nukufilmi kui filmiliiki laiemalt. Seda tehakse arvukate piltide ja jooniste abil, eksponeeritud on ka valik Nukufilmi tuntumatest ja põnevamatest nukkudest. Näitus annab võimaluse piiluda ka nukuanimatsiooni nõiaköögis toimuvat – kuidas saab ideest film, kuidas valmivad nukud ning mis vahenditega antakse neile hing. Selge on see, et filmimeistrid ei taha paljastada kõiki oma kunste. Ka pole seda võimalik vaid ühe näituse abil teha, kuid ülevaate sellest, mida reaalselt tähendab nukkukangelaste abil filmi tegemine, annab näitus siiski. Kajastatud on järgmised teemad: Animus, animaator, materjalid, liigid, generatsioonid, Nukufilmi stuudio ja auhinnad.

Nukuekspositsioonis on väljas 120 nukku erinevatest nukufilmidest. Näituse valmimist toetasid Kultuuriministeerium, Kultuurkapital, Eesti Filmi Sihtasutus ning rändamisel paneb oma öla alla Välisministeerium.

Nukufilmi näitus sai oma ristsed Tampere, kus see oli üleval 6.-25.märtsini. 7.-11.märtsini toimus Tampere lühifilmide festival, mis on üks tuntumaid

➔ Nukufilmi näitus
"Hing sees" Tamperes.

omalaadseid terves maailmas. Nukufilmi näitus oli üks osa festivali lisaprogrammidest ning sai sooja vastuvõtu – kolme nädala jooksul külastas meie näitust tuhatkond last ja täiskasvanut, kes jätsid külalisteraamatusse toredaid kommentaare. Nukufilmi kohaololekut kajastas ka press - Tampere kohalikus ajalehes „Aamulehti“ ilmusid artiklid näituse avamisest ja Eesti nukufilmist ning Tampere festivali ajal „Helsinki Sanomates“ intervjuu Riho Undiga. Tampere festivalil pöörati Nukufilmile suurt tähelepanu ning toimus ka kaks Nukufilmi toodangu seanssi. Vaatamata tehnilistele viperustele (filmiprojektori mootor põles filmi „Vennad Karusüdamed“ ajal kõige põnevama koha peal sisse ning huvilised said filmi lõpuni vaadata näituseruumis DVD-lt) läksid mõlemad seansid edukalt, saal oli täis ja huvi suur.

Tampere filmiprogramm

Programm 1:

Nael (Heino Pars, 1972)

Tuvitädi (Rao Heidmets, 1983)

Sõda (Riho Unt, Hardi Volmer, 1987)

Tööd ja tegemised (H. Volmer, 1988)

Noblesse oblige (Rao Heidmets, 1989)

Jackpot (Riho Unt, Hardi Volmer, 1990)

Kapsapea (Riho Unt, 1993)

Programm 2

Hing sees (Riho Unt, 2002)

Instinkt (Rao Heidmets, 2003)

Rebasenaine (Priit Tender, 2002)

Teekond Nirvaanasse (Mait Laas, 2000)

Laud (M.Bassovskaja, J. Girlin, U. Jõemees, 2004)

Vennad Karusüdamed (Riho Unt, 2005)

Sellel kevadel on lisaks Tamperes näidatule tutvustatud Eesti nukufilmi ka Poolas. Siinkohal väljavõte Eesti Vabariigi Suursaatkonna Varssavis konsuli Liina Viiese saadetud memost: "II Eesti Kultuuripäevad Krakowis (7.-11.märts 2007)

Eesti aukonsuli Piotr Paluchi eestvedamisel toimusid 7.-11.märtsini 2007 Krakowis Eesti Kultuuri päevad. Eesti Päevade põhiideeks oli anda edasi Poola etnograafide, kunstnike, muusikute kogemusi ja nägemust Lisaks rikastasid kava kutsutud külalised Eestist. /.../ Eesti nukufilm 50 programmi eel esines sissejuhatusega Eesti filmist Krakowi kuulsaima filmifestivali Etuida ja Anima kunstiline juht Boguslaw Zmudzinski. Andis hea eelhäälestuse Eesti filmikeelele arusaamiseks. Samuti kuulsime lubadust, et Priit Pärnale plaanitakse anda kunstnik-õpetaja eriauhind järgmisel Etuida – Anima festivalil (2007 november). 100 kohaline kinosaal oli täis heasoovlikku publikut."

Krakowi filmiprogramm

Nõiutud saar (Hardi Volmer-Riho Unt, 1985)

Teekond Nirvaanasse (Mait Laas, 2000)

Elutuba (Rao Heidmets, 1994)

Põrandaalune (Mait Laas, 2000)

Vennad Karusüdamed (Riho Unt, 2005)

Ajavahemikul 17.-22.aprill toimub Dresdeni anima- ja lühifilmide festival, kus Nukufilm on esindatud nii filmiprogrammi kui näitusega. Esialgsete plaanide järgi jääb näitus Dresdenis avatuks kuni 31.maini.

Dresdeni filmiprogramm

Aatomik ja Jõmmid (Elbert Tuganov, 1970)

Cricket (Mati Kütt, 2004)

Inspiratsioon (Elbert Tuganov, 1975)

Just nii! (Elbert Tuganov, 1963)

Muinasjutt Tema Majesteedist (Heino Pars, 1974)

Seitse kuradit (Heino Pars, 1988)

Sõlm (Kalju Kivi, 1983)

Une Instituut (Mati Kütt, 2006)

Nukufilmi juubeli ürituste kõrghetk saabub novembris, mil möödub 50 aastat esimese Eesti nukufilmi tegemise alustamisest. Selleks puhuks korraldame rahvusvahelise kollokviumi "Voodoo hing", mis toimub "Nukufilm 50" raames 22.-24.11.2007 kinos "Sõprus" ning on eelkõige pühendatud nukufilmi ja Eesti professionaalse animatsiooni alguse rahvusvaheliseks ja väärikaks tähistamiseks. Osalema on kutsutud mitmed animatsiooni suurkujud, tipp-praktikud Peter Lord (Suurbritannia), Barry Purves (Suurbritannia), Suzy Templeton (Suurbritannia), Pjotr Sapegin (Norra), Priit Pärn, Katarina Lillqvist (Soome), Riho Unt, Rao Heidmets ning teoreetikud Stanislav Ulver (Tshehhi), Marcin Gizycki (Poola), Heikki Jokinen (Soome), Chris Robinson (Kanada), Giannalberto Bendazzi (Itaalia) jt.

24. novembril toimub Tallinna Raekojas vastuvõtt Nukufilmi endistele ja praegustele töötajatele ning seejärel peoõhtu koos esilinastuvate ja stereofilmide programmiga. Samuti korraldame peol Esiimesed Animaatorite Maailmameistrivõistlused, kuhu ootame osalema 3-liikmelisi võistkondi, kelle käe all valmib 30 minuti jooksul animafilm.

Püüame anda oma parima, et Eestile palju kuulust toodud Nukufilmi ajalugu ja tänapäeva võimalikult laiale publikule kättesaadavaks teha.

Reet Grosberg
Nukufilm 50
projektijuht

Stsenaristika klubi

Aasta algusest peale oleme püüdnud hoogu sisse anda niisugusele koolitus- või treeninguvormile nagu stsenaristide filmianalüüsi seminarid. Need toimuvad kord kuus EFSis ning sinna on oodatud osalema kõik, kes stsenaariume kirjutavad, toimetavad, neid tõlgendavad või üldse filmiasjanduses kaasa tahavad rääkida.

Igal seminaril on analüüsimisel üks märkimisväärne mängufilm (senini: Billy Wilderi „Džässis ainult tüdrukud“ ja Thomas Vinterbergi ja Mogens Rukovi „Perekonnapiidu“), mille osalejad eelnevalt on enda jaoks läbi analüüsinud.

ÜHTNE KEEL

Kokkutulemise mõte on ühtlustada terminoloogiat stsenaariumist rääkimisel ja harjutada metoodilist analüüsi, peale selle tutvustada stsenaariumikirjutamise võttestikku ning avastada uusi ja ootamatuid lahendusi analüüsitavatest filmidest. Eesmärk on, et iga stsenarist saaks juurde kogemust, uusi teadmisi ja et ta suudaks neid hiljem oma töös rakendada (või teadlikult mitte-rakendada).

Aastate jooksul on mitmedki meist sattunud erinevatele koolitustele, ka töö- ja lugemiskogemus on igaühel erinev. Selline vaba klubiline vorm annab hea võimaluse omandatud teistega jagada ja terasid eraldada. Samuti oleks võimalus igaühel parajasti töös olevat ideed, stseeni, karaktereid teiste peal testida, võimalust mööda ka kasulikku nõu saada.

HOIAB VAIMU VÄRSKE

Ei ole võimatu, et kunagi tulevikus võib kutsuda esinema külalisi – parajasti läbisõidul olevaid kirjanikke, õppejõude, gurusid.

Toimetajatele, režissööridele ja stsenaristidele peaks regulaarne filmianalüüs olema lausa kohustuslik, sest teatavasti ilma treeninguta läheb pilk rooste ja mõte hägustub. Ja liiga kaua ainult omas materjalis elamine ei ole samuti kuigi tervitatav.

Kuna alati ei ole kõigil võimalik kohale tulla, siis olen proovinud pärast iga seminari teha analüüsist kirjaliku kokkuvõtte. Selle alusel oleks ka igal uuel tulijal võimalik senitehust osa saada ja end meetodite ja terminitega kurssi viia.

Kui kellelgi on huvi osaleda, siis tasub ühendust võtta raimo@efsa.ee.

Raimo Jõerand

Kultuuriministeeriumi kinotoetused

Ministri käskkiri 15 .veebruar 2007 nr 69

- AS Tallinnfilm - mängufilmi "Kuninganna" kinolevi toetus 20 000 krooni
- AS Tallinnfilm - mängufilmi "Tüütu mees" kinolevi toetus 50 000 krooni
- AS Tallinnfilm - mängufilmi "Uneteadus" kinolevi toetus 36 000 krooni
- AS Tallinnfilm - mängufilmi "Äärelinna tuled" kinolevi toetus 27 000 krooni
- AS Tallinnfilm - mängufilmi "Kõik nähtamatud lapsed" kinolevi toetus 50 000 krooni
- AS Tallinnfilm - kino "Sõprus" tegevustoetus 400 000 krooni
- OÜ Estinifilm - mängufilmi "Röövel Hotzenplotz" kinolevi toetus 20 000 krooni
- Haapsalu Kultuurikeskus - Haapsalu Õudusfilmide Festivali korraldamine 50 000 krooni
- Eesti Kunstiakadeemia - Rahvusvahelise konverentsi "Via Transversa: Lost in the Former Eastern" korraldamine 45 000 krooni
- Eesti Rahva Muuseum - Tartu visuaalse kultuuri festival "Maailmafilm 2007" korraldamine 100 000 krooni
- Eesti Kunstimuuseum - Kultuuridokumentalistika KUMU-s, 2007 aasta, esimene poolaasta 50 000 krooni
- MTÜ Matsalu Loodusfilmide festival - 2007. aasta festivali läbiviimine 75 000 krooni
- MTÜ BE - rahvusvahelise filmiürituse "Baltic Event 2007" korraldamine Tallinnas 78 000 krooni
- MTÜ Nukufilmi Lastestuudio - Koolivaheaja kursus "Elavad kujud" korraldamine 4945 krooni
- Eesti Filmiamatööride Liit - 2007. aasta tegevustoetus 97 000 krooni
- Tartu Üliõpilasmaja - ürituse "Tudengifilm 2007" korraldamine 10 000 krooni
- SA Kultuurileht - "Valik uusi eesti lühifilme" DVD levitamise TMK 2007. a. märtsinumbri vahel 20 000 krooni

- MTÜ Kinoliit - "Eesti filmi päevad 2007" 70 000 krooni
- OÜ Nukufilm - Nukufilmi 50 juubeliürituste korraldamine 300 000 krooni
- MTÜ Eesti Filmiajakirjanike Ühing - Eesti Filmi elektrooniline andmebaas, esimese mooduli väljatöötamine 82 175 krooni
- AS Tallinnfilm - Dokumentaalfilmi "Leelo" taastamine 80 000 krooni
- AS Tallinnfilm - Mängufilmi "Ideaalmaastik" algmaterjali ost 50 000 krooni
- AS Tallinnfilm - Mängufilmi "Nipernaadi" taastamine 250 000 krooni

Ministri käskkiri 13 . märts 2007 nr 113

- OÜ Kuukulgur Film - dokumentaalfilm "Fritsud ja Blondiid" tootmiseks 250 000 krooni.
- OÜ Lege Artis Film - mängufilm "Georg" tootmise lõpetamiseks 1 000 000 krooni.

Tähtajad

2007 aasta levitoetuste ja filmiürituste taotluste esitamise tähtajad on 08.06, 12.10

Rahvusvahelises koostöös valmivate filmide tootmistoetuste toetustaotluste esitamise tähtaeg on 31.05. 2007

Dokumentaalfilmid internetti

Saksamaal Lübeckis baseeruv firma ONLINEFILM AG on juba mitmeid aastaid arendanud platvormi dokumentaalfilmide viimiseks Internetti. See sisaldab endas nii võimalust filme BitTorrent tarkvara kasutades alla laadida kui teemade ja märksõnade kaudu otsida.

Eriliseks teeb projekti asjaolu, et sellesse oodatakse osalema eelkõige tootjaid, kes lisaks tasule allalaadimise eest saavad osaluse firmas, mis nende toodangu levitamisega tegeleb. Idee ühe autori, C. Cay Wesnigki sõnu kasutades toimub projekti loomine nagu keskaegne laevaehitus, ühiste pingutustega ja tulu võrdse jagamise teel.

Eialgu pole keskkonnal aadressil www.onlinefilm.org veel kõiki võimalusi, kuid peagi alustatakse saksa- ja ingliskeelsete filmidega. Juba praegu töötatakse ka teiste Euroopa filmitootjate kaasamise nimel. ONLINEFILM AG soovib leida igal maal ühe keskse partneri, kes filme ja nende tõlkimist ning teiselt poolt ka raha laekumist vahendaks.

Internetikeskkond aitab kindlasti kaasa dokumentaalfilmide kestvale levile, mida televisioon ega DVD ei suuda spetsiifilise dokfilmi valdkonnale pakkuda.